

TOIMINTAKERTOMUS 2020

Suomalaisen kirkollisen työn keskus

Suomalaisen kirkollisen työn tehtävä:

Kutsumme suomalaisia ja suomalaistaustaisia Jumalan kohtaamiseen ja seurakuntayhteyteen Saksassa.

Toimintamme tuo turvaa erilaisissa elämäntilanteissa ja tukee suomalaista identiteettiä.

Teemme tiivistä yhteistyötä paikallisten saksalaisten seurakuntien kanssa.

„Sisulla sinnitellään“-maskeilla kerättiin varoja seurakuntatyöhön.

Tekstit: Toimialueesta ja työalasta vastaavat papit ja työntekijät.

Kannen kuva: Jukka Jokela

Grafiikat: Anne Koskimaa, Marija Skara, canva.com

Kuvat: Lokman Cali, Paul Gjini, Marianne Hucke, Tommi Jämsä, Päivi Lukkari, Katri Oldendorff, Mikko Olli, Katharina Prinz, Henna Thimiopoulos, Anna-Maari Tölle, Felix Tölle, Hanna Savukoski, Tiina Ylitalo, Foto Sexauer, privat
Taitto: Ritva Prinz

Sisällysluettelo

Puheenjohtajien tervehdys	2
Toimintasuunnitelman toteutuminen	
Valtakunnallinen toiminta	3
Rippikoulu ja nuorisotyö	3
Lähetys ja kansainvälinen diakonia	4
Ystäväpalvelu	5
Aluepäivät	5
Naisten seminaari	5
Seurakuntatoiminta	6
Alueet ja seurakunnat	
Pohjoinen:	
Bremen, Hampuri, Kiel, Lyypekki	8
Länsi:	
Düsseldorf, Köln, Münster, Ruhrin alue	10
Lounas:	
Frankfurt, Karlsruhe, Rhein-Neckar	11
Etelä:	
München, Nürnberg, Stuttgart	13
Itä-keski:	
Berliini, Bielefeld, Dresden, Hannover	14
Tilasto:	
Jumalanpalvelukset ja muu kirkollinen toiminta	16
Seurakuntien jäsenmäärät	18
Yhteistyö	19
Viestintä	20
Tulevaisuudennäkymiä	21
Hallinto ja talous	22
Vuosikokous, johtokunnan toiminta	22
Pappien koordinaattori	23
Varainhankinta ja varojen käyttö	23
Johtokunta ja työntekijät	25
Luottamushenkilöt	26
Tilasto:	
Suomalaiset Saksassa	30

2020 - Erilainen vuosi Puheenjohtajien tervehdys

Vuosi 2020 oli erilainen vuosi: jouduimme jättämään tutut polut ja totut tavat, opettelimme ja opimmekin käyttämään digitaalisovelluksia päivittäisessä työssämme ja toiminnassamme. Emme lannistuneet, vaan otimme haasteen vastaan.

Kaikkia seurakuntien toimintaryhmiä ei toki voitu siirtää nettiin, mutta näin jälkeen päin katsoen teimme huiman digiloikan: jumalanpalvelukset, viikkohartaudet, raamatupiirit ja kahvihetket toteutettiin digitaalisesti. Monien tapahtumien kohdalla jouduimme tekemään nopeita ja kipeitäkin päätöksiä; esimerkkinä mainittakoon suosittujen rippileirien peruutus. Myös vuonna 2021 pitää varautua erilaiseen toimintaan. Mutta kulunut vuosi näytti, että hyvällä yhteistyöllä, kaikkien panoksella ja uusilla ideoilla monet asiat onnistuvat.

Kaikkien muutosten ja uudistusten keskellä oli hyvä tuntee organisaation vahvuus. Toimiston henkilökunnan vahva ammattitaito takasi jatkumon vapaaehtoisten yhteisön jäsenten vaihtuessa. Vuoden aikana aloitetut säännölliset palaverit suomalaispappien ja toimiston henkilökunnan kesken toivat lisäarvoa yhteiseen työhön.

Keväällä koeluontoisesti aloitettu yhteistyö Pohjois-Saksan merimieskirkon sosiaalityöntekijöiden kanssa Berliinissä jatkui syksyllä. Sosiaalityöntekijöiden vierailut otettiin hyvin vastaan, yhteistyötä on tästä hyvä kehittää eteenpäin.

Työmme arvot:

- Luottamus Jumalaan
- Toisten huomioiminen ja kunnioittaminen
- Yhteisöllisyys, avoimuus, luotettavuus
- Suomalaiset perinteet ja uudistumiskyky

Pandemia vaikutti kaikkien seurakuntien taloustilanteeseen huomattavasti. Suomen kirkon ulkosuomalaisyön osastolle tehty selvitys toi apua: saimme ylimääräistä taloudellista tukea, jonka voimme osoittaa niille seurakunnille ja yhteisöille, joiden tulot eivät riitä kattamaan vuokratulujen omavastuuosuutta.

Erikoiskiitos kuuluu kaikille teille, jotka suurenmoisilla lahjoituksillanne osoititte, että Rengas-lehti on teille tärkeä! Se yhdistää meidät!

Kiitos kaikille työpanoksesta yhteisen asian eteen - sisulla sinnitellään!

*Katriina Wegener
puheenjohtaja*

*Reina Waissi
varapuheenjohtaja*

**Lahjoituksia Rengas-lehdelle
vuonna 2020 € 28.684,50.**

Valtakunnallinen toiminta

Nuorten toiminnassa hyödynnettiin digitaalisia mahdollisuuksia

Vuoden 2020 päätavoitteena oli rippikoulu- ja nuorisotyön sujuva jatkuminen sekä nuorten ja nuorten aikuisten aktivoiminen mukaan yhteiseen seurakuntatyöhön. Lisäksi pyrittiin näkyvyyden lisäämiseen mm. Instagramin avulla. Koronapandemiasta johtuen kaudelle asetetut tavoitteet jäivät suurelta osin toteutumatta. Toisaalta nuoria saatiin aktivoitua tuottamaan sisältöä Instagramiin ja etäisokoulutuksesta saatiin hyvää palautetta.

Rippikoulu

SKTK:n järjestämille saksalais-suomalaisille rippileireille Ylöjärvellä ja Riihimäellä oli ilmoittautunut yhteensä 42 rippikoululaista. Isosia oli lähdössä mukaan yhteensä 9 ja apuohjaaja yksi kummallekin leirille. Ohjaajiksi oli lähdössä Riihimäelle Hanna Savukoski ja Päivi Lukkari sekä Ylöjärvelle Katri Oldendorff ja teologi, uskonnonopettaja Anna-Mari Nikkilä. Rippikoulun viikonlopun mittainen tutustumisjakso toteutettiin Oberurselissa helmikuussa.

Toukokuussa SKTK:n johtokunnan puheenjohtajat tekivät yhdessä rippikouluista vastaavien pappien kanssa päätöksen vuoden 2020 rippileirien peruuttamisesta koronapandemian vuoksi. Vuodelle 2020 ilmoittautuneille tarjottiin mahdollisuutta siirtää osallistuminen kesälle 2021 vuoden 2020 hinnoilla. Siirtymispäätöksen teki 27 rippikoululaista.

Lokakuun JuureS-tapahtuma jouduttiin peruuttamaan.

Isoskoulutus

Sekä kevään että syksyn isoskoulutusviikonloput jouduttiin peruuttamaan koronapandemian takia. Keväällä järjestettiin EtäIsoSasu, joka koostui yksilö- ja ryhmätehtävistä sekä kolmesta tapaamisesta etäyhteyksien välityksellä. EtäIsoSasun osallistui 8 nuorta ja sen vetäjänä toimi Päivi Lukkari.

Muu nuorisotyö

EtäIsoSasun lopussa ideoimme nuorten kanssa, millaista toimintaa Instagramissa voitaisiin järjestää Sasu-nuorille. Nuorten laatiman suunnitelman mukaisesti ilmestyi kesällä Instagram-kanavalla "sasun_team" yksi

nuorten tekemä hartaus ja yksi kilpailu kuussa. Poikkeusolojen jatkuessa päätimme nuorten kanssa loppusyksystä jatkaa 1-2 isomman postauksen (hartaus, „skaba“ tms.) julkaisemista kuukausittain.

Marraskuussa Päivi Lukkari järjesti etänä nuortenillan, johon osallistui 8 nuorta.

Vuosi 2020 oli myös nuorisojärjestö GfdJ:lle (Gemeinschaft finnisch-deutscher Jugendlicher) aika erikoinen. Alun perin oli tarkoitus toteuttaa jokavuotinen Jugendtreff huhtikuussa, mutta se siirrettiin syksyyn. Lokakuussa GfdJ toteutti Jugendtreffin digitaalisena so-messa.

Edellisten vuosien tavoin aluepäiville oli varattu kiintiöt nuorten edustajille, ja heitä osallistui itä-keski-pohjoisen aluepäiville kaksi sekä lännen aluepäivään yksi.

Instagram: @sasun_team

Lähetystyön ja kansainvälisen diakonian keräystavoite saavutettiin jälleen

Saksan suomalaiset seurakunnat olivat vuosikokouksessa asettaneet aikaisemmilta vuosilta tutun lähetyskannatustavoitteen myös vuodelle 2020: 2 euroa seurakuntalaista kohti.

Tämä tavoite saavutettiin, kun lahjoitusten kokonaissumma oli 15.151,34 € ja seurakuntalaisten lukumäärä 31.12.2020 7591 henkilöä. Kannatuksen määrä oli siten lähes tasan 2 € / seurakuntalainen. Toimintavuoden haasteiden valossa (kun mm. iso osa jumalanpalveluksista siirtyi virtuaaliseen toteutukseen tai jouduttiin perumaan ja kolehdit näin jäivät keräämättä) tämä on todella hieno tulos.

SKTK:n vuosikokouksen valitsemia tukikohteita olivat Kirkon Ulkomaanavun (KUA) Naisten Pankki ja Suomen Lähetysseuran Botswanan Francistownin kummikoululaiset. Botswanaan kerättiin tukea kertomusvuonna 5.009,45 €. Summalla tuettiin Botswanan ev.-lut. kirkon Tsholofelong-ohjelmaa (=Toivon paikka), joka on jo 30 vuoden ajan auttanut avun tarpeessa olevia. Keskeisiä toimintamuotoja on koulutukseen, ravitsemukseen, ammatilliseen osaamiseen ja kuntoutukseen liittyvä tuki.

KUA:n Naisten Pankkia tuettiin seurakunnissa kolehdein, tapahtumakeräyksin ja ”Kävele naiselle ammatti”-tempauksen kautta. Ammatteja käveltiin 15 paikkakunnalla 18 seurakunnan voimin ja kävelijöitä oli 275.

Yhteensä saimme kerättyä 240 ammattia. Naisten Pankki tukee erityisesti naisten taloudellista toimeentuloa, osaamista ja oikeuksia parantavia hankkeita. Tutkimusten mukaan tällä on suora vaikutus myös naisen lähiympäristöön, hänen lastensa, perheensä ja sukunsa sekä koko kyläyhteisön hyvinvointiin. Naisten Pankille osoitettu kokonaissumma oli vuonna 2020 9.374,39€.

Lisäksi seurakunnat keräsivät lahjoituksia seurakuntakousten valitsemiin omiin lähetys- ja paikallisiin avustuskohteisiin. Aktiivisesti tuettiin myös isäntäseurakuntien diakonista tai lapsi-, nuoriso- ja perhetyötä.

Kolehtikohteista kerrottiin säännöllisesti jumalanpalvelusten yhteydessä. Lisäksi seurakunnille lähetettiin Botswanan hankkeen kummikirje ja muuta tietoa lähetyskohteista, mm. tiedotteita KUA:lta ja lähetyksestä vastaavan papin ”Kävele naiselle ammatti” -tempausta koskevia infokirjeitä. Jokaisella seurakunnalla on lähetysvastaava, joka välittää näitä tietoja muille seurakuntalaisille. Myös Rengas-lehdessä kerrottiin kansainvälisestä diakoniasta lukijoille.

Kävele naiselle ammatti -tempauksen kautta kerättiin naisten työllistymiseen kehittyvissä maissa 9.374 euroa.

Lahjoituksen kohde	2017 / €	2018 / €	2019 / €	2020 / €
Naisten pankki-Women's Bank	9.673	10.577	9.005	9.374
Botswana	7.590	7.838	6.076	5.009
Kirkon Ulkomaanapu	260	300	158	89
Muut	1.055	770	2.167	679
Yhteensä	18.578	19.485	17.406	15.151
Jäsenmäärä	7.833	7.835	7.808	7.591
Lahjoitukset jäsentä kohti / €	2,37	2,49	2,23	2,00

Ystäväpalvelu osoittautui tärkeäksi kriisissä

Vuoden 2020 ystäväpalvelutyötä leimasi kaikissa seurakunnissa koronapandemian vaikutus. Joissain seurakunnissa aloitettiin laajat ja ennaltaehkäisevät puhelinsoittokierrokset seurakuntalaisille, toisissa taas jouduttiin siihen tilanteeseen, että ystäväpalvelulaiset eivät voineet vierailla tuettavien henkilöiden luona. Jokainen seurakunta pohti yhdessä oman alueensa papin kanssa, mikä lähestymistapa ja työmuoto sopisi parhaiten omalle seurakunnalle. Alueilla pidettiin myös yhteisiä ystäväpalvelupalavereita papin ja ystäväpalvelulaisten kesken.

Jokaisella seurakunnalla oli ystäväpalvelusta vastaava vapaaehtoinen ja lisäksi muutaman henkilön ystäväpalvelutiimi toteuttamassa lähimmäispalvelua seurakuntalaisten parissa. Ystäväpalvelulaisten tukena ja työnohjaajina toimi kunkin alueen oma pappi sekä tarpeen mukaan ystäväpalvelun vastuupappi.

Helmikuussa 2020, juuri ennen koronapandemian alkamista, ystäväpalvelulaiset pääsivät vielä kokoontumaan ystäväpalveluseminaariin Kölniin, paikallisen suomalaisen seurakunnan tiloihin. Seminaarissa oli mukana 17 ystäväpalvelulaista tai ystäväpalvelun vapaaehtoistehävistä kiinnostunutta seurakuntalaista 9 seurakunnasta ja Hampurin merimieskirkolta sekä vastuualuepappi Katri Oldendorff.

Seminaari oli kaksipäiväinen, 16.-17.2.2020, ja sisälsi sekä vertaustuollisia että koulutuksellisia elementtejä. Tapahtuma päättyi yhteiseen messuun Kölnin suomalaisen seurakunnan kanssa sunnuntai-iltapäivänä. Teematintinen koulutus liittyi ”Kurzgespräch”-metodiin ja siihen, miten keskusteluissa ja haastavissa tilanteissa voi tukea apua etsivän omia resursseja ja kykyä katsoa eteenpäin ja löytää omiin voimavaroihinsa pohjautuvia ratkaisuja. Kouluttajana toimi pastori tri Detlev Prößdorf Leverkuseniasta (Arbeitsgemeinschaft Kurzgespräch). Lisäksi keskusteltiin eri seurakuntien ystäväpalveluryhmien tilanteista, haasteista ja ajankohtaisista aiheista. Tärkeitä aiheita olivat rajojen vetäminen, vastuut, resilienssi ja viestinnälliset tarpeet. Sovittiin, että vuoden aikana syntyy (uusi) ystäväpalvelulaisen opas ja laaditaan ystäväpalvelulle viestintäsuunnitelma. Oppaan viimeinen versio valmistuu vuoden 2021 puolella ja viestintäsuunnitelman toteuttaminenkin siirtyi koronavuoden tuomien muutosten ja haasteiden vuoksi seuraavalle vuodelle.

Tärkeä tulevaisuuden tavoite oppaan ja viestinnän kehittämisen lisäksi on ystäväpalvelutehtävien ja -profiilin täsmentäminen sekä uusien ystäväpalvelulaisten innostaminen. Lisäksi Saksassa asuvien suomalaisten pitää saada ystäväpalvelusta ja sen laajasta skaalasta enemmän tietoa, jotta he osaisivat hakea apua. Tätä tukemaan puolestaan tarvitaan viestinnän kehittämistä.

Aluepäivät– Yhdessä tästä selvittäään

Koronapandemian takia myös aluepäivät toteutettiin digitaalisesti Zoom-palvelun kautta. Lännen seurakunnat kokoontuivat 25.10., lounaan ja etelän seurakunnat 31.10. sekä itä-keski ja pohjoisen seurakunnat yhdessä 31.10.-1.11. Teeman ”Yhdessä tästä selvittäään” siivittämänä perehdyttiin Ystäväpalvelun ABC-oppaan ensimmäiseen versioon ja kerättiin palautetta oppaan työstämiseksi. Lisäksi osanottajat pohtivat, millä viestinnällisillä keinoilla ystäväpalvelua voidaan tehdä tunnetummaksi. Aiheista alustivat videon välityksellä ystäväpalvelusta vastaava pappi Katri Oldendorff ja viestintäkoordinaattori Ritva Prinz. Jo perinteiseen tapaan suunniteltiin myös seuraavan vuoden toimintaa.

Naisten seminaarissa tutustuttiin hiljaisuuden joogaan

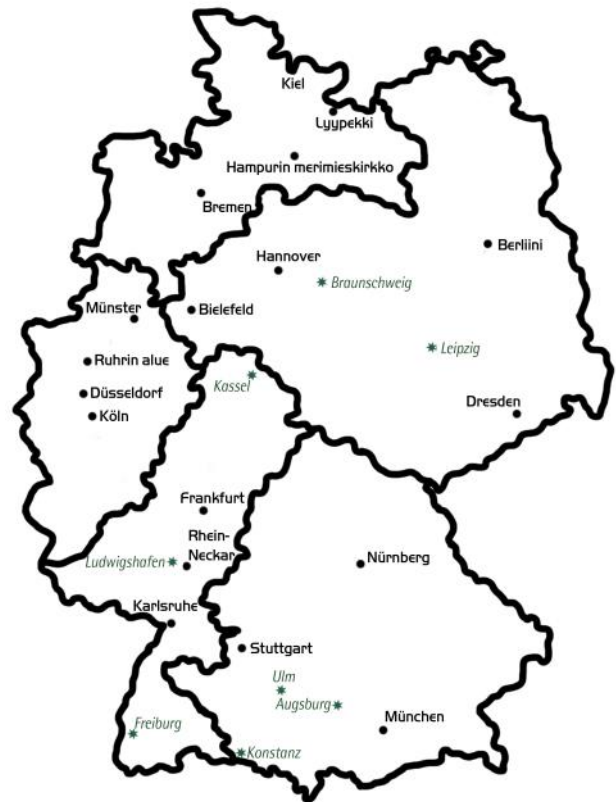
Suosittu naisten seminaari järjestettiin jälleen 24.-26.1. Seminaarin aiheena oli ”Kehollisuus ja kiitollisuus” ja sen kuluessa tutustuttiin Hiljaisuuden joogaan®. Vetäjinä toimivat sairaalapastori, Hiljaisuuden joogaan® kouluttaja Heli Harjunpää Espoosta ja suomalaispappi Päivi Lukkari. Seminaariin osallistui 50 naista.

Seurakuntatoiminta

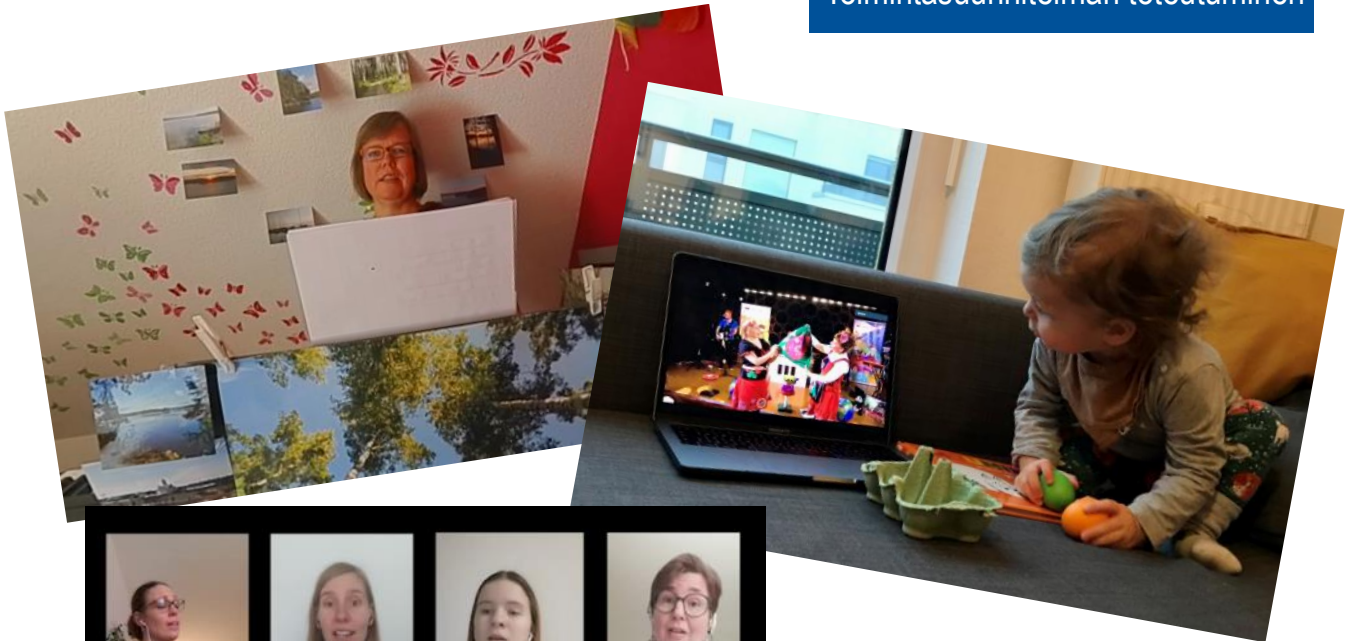
Saksassa toimii 17 suomalaista seurakuntaa. Ne ovat rekisteröimättömiä yhdistyksiä ja rekisteröidyn, yleishyödyllisen yhdistyksen ”Suomalaisen kirkollisen työn keskus” (Zentrum der finnischen kirchlichen Arbeit e. V.) jäseniä. Lisäksi toimintaa järjestetään 11 paikkakunnalla ilman omaa seurakuntayhdistystä. Seurakuntien omat toimintakertomukset löytyvät ao. seurakunnan kohdalta nettisivuiltamme (www.rengas.de).

Saksan suomalaispapit vuonna 2020:

Pohjoinen alue: Katri Oldendorff
 Lännen alue: Anna-Maari Tölle
 Lounaan alue: Hanna Savukoski
 Etelä-Saksan alue: Matti Nikkanen
 Itä- ja Keski-Saksan alue: Päivi Lukkari

YouTube-kanavallamme julkaistiin vuonna 2020 49 videota, joita katsottiin 15.024 kertaa.

Etä tapahtumat tavoittivat uusia ihmisryhmiä, mutta iloisten kirkkokahvien kaipuu leimasi seurakuntien vuotta.

Näin me toimimme: Suomalainen Saksassa

Olemme matalan kynnyksen seurakunta.
Ylläpidämme ja vahvistamme suomalaista identiteettiä.
Luomme kohtaamisia eri-ikäisten välille.
Kutsomme mukaan toimintaan ja jäsenyyteen.

Prosessit ja toimintatavat

Viestintä on aktiivista, ajanmukaista, monikanavaista ja yhteistyöhakuista.
Panostamme hengelliseen työhön.
Toimimme tiiviissä yhteistyössä eri tahojen kanssa.
Arvostamme monipuolista osaamista ja kannustamme sen jakamiseen.
Ylläpidämme joustavaa ja aktiivista tukiverkkoa.

Henkilöstö – oppiminen ja uudistuminen / Talous

Arvostamme kaikkien vastuunkantajien työtä.
Panostamme työhön osallistuvien koulutukseen ja ohjaamiseen.
Toiminta mukautetaan resursseihin, uskallamme uudistua.

Ote SKTK:n strategiasta

Pohjoinen: Bremen, Hampuri, Kiel, Lyypekki

Toimintavuoden keskiössä oli sopeutuminen koronapandemian aiheuttamaan tilanteeseen. Toiminta siirrettiin nopeasti, heti maaliskuussa, sosiaaliseen mediaan ja/tai etätapaamisiin Zoom-palvelun kautta. Lisäksi työskentely puhelimitse lisääntyi merkittävästi, kuten myös kirjeitten ja sähköpostien kautta viestiminen seurakuntalaisille ja heidän kanssaan. Vuotta leimasi uuden oppiminen ja uusien toimintatapojen käyttöönotto sekä joustava toteutustapojen muuttaminen.

Hampuri

Jumalanpalveluksia oli vuoden aikana 12, joista yksi yhteispohjoismainen jumalanpalvelus. Kielikoululaisille pidettiin kevätlukukauden alussa oma jumis, lisäksi pappi piti hartauspuheen kielikoulun joulujuhlassa. Koronatilanteen vuoksi osa jumalanpalveluksista siirtyi etälähetykseen tai ne vietettiin hybridijumalanpalveluksina, eli sekä läsnä olevan että kotoa käsin (YouTubea tai Facebook Liven kautta) mukaan tulevan seurakunnan kanssa. Korona-tilanteen vuoksi emme toteuttaneet teemamessuja, sillä jo tavallisten jumalanpalvelusten ja messujen toteuttaminen vei huomattavasti enemmän aikaa kuin tavallisesti.

Syyskuussa vietettiin ”Kävele naiselle ammatti” -tapahtuman puitteissa sosiaalikirjuri Ritva Lehmannin eläkkeellelähdyshuolaa. Hartautta ei pidetty, vaan kirkkosaliin pystytettiin näyttelymainen hartauspolku. Syyskuun ”Nacht der Kirchen” -tapahtuma peruutettiin Hampurissa kokonaan, samoin kuin toukokuun Hafengeburtstag-jumalanpalvelus ja kesäkuun merenkulkijajumalanpalvelus. Myös monet yhteispohjoismaiset tilaisuudet peruutettiin tai korvattiin yhteisillä YouTube-videoilla (pääsiäishartaus ja juhannusvideo).

Ökumenisches Forum HafenCityssä pappi piti kuusi hartautta (ja yhden teologisen illan yhdessä baptistien kanssa) ja St. Petri -kirkossa yhden ekumeenisen hartaushetken.

Pappi piti merimieskirkolla torstaihartauksia, jotka toteutuivat kesäkuusta lähtien koko loppuvuoden hybridinä (kirkkosalissa ja Zoomissa) sekä raamattupiirejä. Joulukuussa laulettiin ”Kauneimmat Joululaulut” Facebook Liven välityksellä ja pidettiin Zoomissa kaksi koko Pohjois-Saksan alueen yhteistä ”Lasten kauneimmat joululaulut” -tilaisuutta. Pappi toteutti 18 hartaus- tai jumalanpalvelusvideota. Lockdownien aikana, kun fyysiset kokoontumiset olivat kiellettyjä, pappi piti säännöllisesti kahvitilaisuuksia etäyhteyksien välityksellä sekä veti Työkerhon viikoittaisia ja Kirjapiirin kuukausittaisia etätapaamisia.

Yhteistyö ACKH:n (Arbeitsgemeinschaft christlicher Kirchen Hamburg), Ökumenisches Forum HafenCityn, ev.-luth. Kirchenkreisverband Hamburgin, Konvent Hamburg Mitte-Bergedorf, pohjoismaisten sisarkirkkojen ja muiden Merimieskirkkojen kanssa oli aktiivista, samoin myös Suomi-koulun, DFG:n ja kunniakonsulaatin kanssa. Pappi osallistui säännöllisesti Hampurin merimieskirkon työntekijä- ja kirkkotoimikunnan kokouksiin.

Pappi on helmikuusta lähtien ollut ACKH:n johtokunnan jäsen ja syyskuusta lähtien osa Ökumenisches Forum HafenCityn kappeli-/hartausmiimä. Hän toimii ACKH:n edustajana Churches for Future Hamburg-verkostossa, joka tukee Fridays for Future -liikettä ja järjestää yhdessä FFF-Hamburgin kanssa ja itsenäisesti ympäristö- ja ilmastotempauksia.

Bremen

Vuoden aikana pidettiin yhteensä kolme jumalanpalvelusta suunnitelluista viidestä. Pääsiäismessu peruutettiin, samoin saksalaisen isäntäseurakunnan kanssa pidettäväksi suunniteltu reformaatiojumalanpalvelus, kuten myös joulukuun ”Kauneimmat Joululaulut”. Pappi osallistui joulumyyjäisten suunnitteluun, piti yhden teologisen teema- ja yhden levyraati-illan. Hän osallistui myös kaikkiin seurakunnan kirkkoraadin kokouksiin. Seurakunta joutui peruuttamaan useita tilaisuuksia koronapandemian vuoksi, mm. vuosittaisen, hyvin suosittu kirjallisuusseminaarin. Papin suunniteltu vierailu Suomi-koulussa peruuntui myös. Keväällä pidettiin kolme seurakunnan kahvihetkeä Zoomissa. Kesäkuussa kuvattiin ja lähetettiin yksi YouTube-hartaus Bremenistä, isäntäseurakunnan St. Michaelis -kirkosta, ja joulukuussa joulukirkko.

Lyypekki

Yhteensä pidettiin neljä jumalanpalvelusta, joista yksi yhdessä Kielin seurakunnan kanssa toteutetun retkikirkon yhteydessä Eutin linna kirkossa. Vappujuhla, pääsiäisajan messu, yhteiset juhlat isäntäseurakunnan kanssa sekä ”Kauneimmat Joululaulut” -tilaisuus peruutettiin koronapandemian vuoksi. Kevätkaudella pidettiin neljä seurakunnan kahvihetkeä ja syksyllä yksi teologinen iltatilaisuus etäyhteyksien kautta.

Yhdessä ekumeenisen verkoston kanssa osallistuttiin elokuussa virtuaalinäyttelyyn, jonka reformoitu seurakunta tuotti kaikkien puolesta, sekä reformoidun kirkon ekumeeniseen Instagram-joulukalenteriin oman joululauluviideon kautta.

Kiel

Vuoden aikana vietettiin neljä jumalanpalvelusta, joista yksi oli retkikirkon yhteydessä Eutin linna kirkossa. Pappi piti kaksi teologista iltaa läsnäolotilaisuutena sekä etäyhteyksien kautta yhden teologisen illan, kolme kahvihetkeä ja kaksi ”Ikean aamua”. Suomi-koulun vierailut peruuntuivat koronatilanteen vuoksi, samoin ”Kauneimmat Joululaulut” -tilaisuus. Pappi oli mukana kirkkoraadin kokouksissa, jotka toteutettiin puhelinkokouksina.

Kielin Suomen kunniakonsuli osallistui joulun ja itsenäisyyspäiväkirkkoon.

Länsi: Düsseldorf, Köln, Münster, Ruhrin alue Jumalanpalveluspaikkoja: Bochum

Seurakunnissa otettiin digiloikka koronaolosuhteiden pakottamana. Vaikka henkilökohtaiset kohtaamiset jäivät vähäisiksi, uudenlainen tilanne synnytti myös luovuutta, kuten nettimyynäiset sekä adventtikunaprojektin, johon kuului myös sisällön tuottaminen YouTubeen.

Münsterissä, Düsseldorfissa ja Kölnissä osallistuttiin "Kävele naiselle ammatti" -tempaukseen. Yhteydet sakalaisiin ja kansainvälisiin seurakuntiin pysyivät yllä poikkeustilanteesta huolimatta, vaikka yhteisiä fyysisiä tilaisuuksia ei voitu juuri järjestää. Tiedotus sai entistä näkyvämmän roolin. Sitä tehostettiin erityisesti sähköpostilistojen ja WhatsApp-ryhmien avulla. Ystäväpalvelun valmiutta nostettiin koronakriisiin myötä, mutta yhteydenottoja tuli varsin vähän. Pappi toteutti kahdeksan hartaus- tai jumalanpalvelusvideota, joista varsinkin äitienpäivän jumalanpalvelus ja juhannushartaus tavoittivat suuren katsojamäärän. Pappi vieraili Zoom-palvelun kautta Suomi-kouluissa sekä osallistui asemapaikkansa ja maakirkon kansainväliseen työhön. Hän lähetti seurakuntiin pääsiäis- ja joulutervehdykset kirjeen muodossa.

Düsseldorfissa

pidettiin kaksi jumalanpalvelusta, joista yksi oli perhejumalanpalvelus. Raamattu- ja keskustelupiiri kokoontui papin johdolla alkuvuodesta kodeissa ja koronakriisin aikana Zoomissa. Lasten pyhäkoulu pidettiin yksityiskodissa alkuvuodesta kaksi kertaa sekä syyskaudella etäyhteyksien välityksellä kerran. Düsseldorfin ystäväpalvelutiimi ja kirkkoraati organisoivat koronakriisin alkaessa seurakunnalle kriisituki-suunnitelman. Joulumyyjäiset yhdessä Suomi-koulun kanssa toteutettiin pelkästään etämyyntinä.

Kölnissä

pystyttiin toteuttamaan viisi läsnäolojumalanpalvelusta, joista yksi oli perhejumalanpalvelus. Perhepyhäkoulu kokoontui alkuvuodesta kerran, mutta toiminta oli muutoin koronakriisin vuoksi tauolla. Vanhenevien seurakuntalaisten „Ikivihreät“-ryhmä on suuri ja aktiivinen ja piti koronakriisin myötä yhteyttä WhatsApp-palvelussa. Yhteistyö isäntäseurakunnan (Evangelische Kirchengemeinde Köln-Klettenberg) kanssa on heidän uuden pappinsa myötä tiivistynyt. Toteutimme mm. joulukuussa

yhteisen adventtikalenteriprojektin, johon tuotettiin sisältöä sekä ikkunoihin että sosiaaliseen mediaan ja lapsille suunnatut videoitut helluntai- ja joulukirkon. Joulumyyjäiset toteutettiin sekä etä- että lähimyöntinä tiukat rajoitukset huomioiden. "Kauneimmat Joululaulut" laulettiin Zoomissa.

Berriksen ensimmäisen adventin „kalenteriluukku“.

Münsterin

seurakunnassa vietettiin kaksi jumalanpalvelusta, helmikuussa ja syyskuussa. Kaikki muut tilaisuudet "Kävele Naiselle Ammatti" -tapahtumaa lukuun ottamatta jouduttiin perumaan. Seurakuntalaiset pitivät yhteyttä toisiinsa mm. WhatsApp-ryhmässä ja sen kautta jaettiin tietoa mm. Renkaan YouTube-kanavan videohartauksista. Lisäksi seurakunnassa järjestettiin ennen lockdownia mm. takkailta (31.1., 27 henkilöä) sekä laskiaisvaellus (23.2., 9 henkilöä).

Ruhrin alueella

jumalanpalveluksia järjestettiin kolme kertaa Bochumissa, helmi-, loka- ja marraskuussa. Näistä lokakuun jumalanpalveluksen yhteydessä vietettiin myös kastetta. Naisen aktiivinen kontaktipiiri teki loikkauksen WhatsAppiin ja ystäväpalvelu on toiminut epävirallisesti myös koronakriisin aikana seurakuntalaisten huolehtiessa aktiivisesti toisistaan.

Lounas: Frankfurt, Karlsruhe, Rhein-Neckar

Jumalanpalveluspaikkoja: Freiburg, Gießen, Kassel, Ludwigshafen am Rhein, Niedergandern, Schotten

Vuosi 2020 oli monella tavalla poikkeuksellinen koronapandemian mukanaan tuomien rajoitteiden ja nopealla aikataululla tapahtuneiden muutosten vuoksi. Oli opittava uudenlainen työtapa sekä monipuolisten medioiden ja viestintätyökalujen hallintaa. Samanaikaisesti kävi ilmi, miten merkittäviä yhteiset kasvokkain tapahtuvat kohtaamiset ovat sekä miten moni seurakuntalainen on edelleen perinteisten viestintäkanavien (Rengas-lehti, puhelin, kirjeet) varassa. Vuosi toi myös Suomi-toimijoita yhteen ja tiivistä yhteisöä entisestään erityisesti lockdownin haastavimmissa vaiheissa.

Frankfurtissa

vuosi käynnistyi tammikuun lopussa, ensimmäisen jumalanpalveluksen myötä. Helmikuussa vietimme ekumeenisten kirkkopäivien etukäteisjumalanpalvelusta Katharinen-kirkossa, jonka aluepappi toimitti yhdessä Frankfurtin evankelisten seurakuntien kaupunkidekaani Dr. Achim Knechtin sekä katolisen seurakunnan kaupunkidekaani Dr. Johannes zu Eltzin kanssa. Helmikuun lopussa kokoonnuimme perinteiseen ekumeeniseen tuhkamesuun anglikaaniseurakunta „Christ the Kingin” tiloihin, yhdessä Frankfurtin Alt Katholische -seurakunnan ja Frankfurtin ruotsalaisen seurakunnan kanssa. Helluntaimaanantain kansainvälinen jumalanpalvelus toteutettiin YouTube-videon muodossa. Lisäksi poikkeuksellisten olojen keskellä järjestimme kansainvälisen, ekumeenisen helluntain Flashmob-tempauksen Rhein-Main-alueella.

"...Jo joutui armas aika ja suvi suloinen..."

Suvivirsi-hartaus 28.05.2020
Frankfurtin Suomi-kouluun johtokunta, opettajat ja oppilaat,
Hans Lydman, Mikael Merenmies,
Hanna Savukoski

Viikkotoiminta ja säännölliset toimintaryhmät kokoontuivat maaliskuun alkuun saakka normaaliin tapaan. Maaliskuussa seurakuntatiloja koskevat ohjeistukset tiukentuivat niin paljon, että kaikki toimintaryhmät oli peruutettava kesätauokoon saakka. Syyskuussa viikkotoiminnan läsnäolotilaisuudet voitiin aloittaa uudelleen rajoitusten vuoksi vain kirkollisen toiminnan sekä kirjaston osalta.

Syyskuussa kokoonnuimme yhteiseen ”Kävele naiselle ammatti” -tilaisuuteen sekä seurakuntakokoukseen. Tilaisuudet toteutettiin ulkona, mikä mahdollisti suuremman joukon osallistumisen. Loka- ja marraskuussa kokoonnuimme rajoitusten keskellä viettämään läsnäolijumalanpalveluksia, mikä osoittautui oikeaksi ratkaisuksi, sillä osanottajia oli poikkeuksellisen paljon. Ensimmäisenä adventtina vietimme perinteistä perheiden adventtikirkkoa yhdessä Dornbuschin seurakunnan kanssa. Itsenäisyyspäivän juhlijumalanpalvelus sekä tapaninpäivän joulukirkko toteutettiin huonontuneen koronatilanteen vuoksi Zoomin kautta.

Pappi toteutti yhteensä kuusi hartaus- tai jumalanpalvelusvideota, joista Suvivirsi-hartaus tehtiin yhdessä alueen Suomi-koulun kanssa sekä videoidun kutsun osallistua ekumeeniseen Sytytä kynttilä -tempaukseen. Joulun alla järjestimme Suomi-koululaisten kanssa ”iloa vanhukseille” -tempauksen, jossa lähetimme Frankfurtin alueella asuville seurakunnan iäkkäämmille jäsenille jouluisen tervehdyksen.

Syyskuussa aloitimme Frankfurtissa kerran kuussa ”Frankfurtin Zoom-kahvilan”, jossa oli mahdollisuus keskustella valitusta temasta. Hartauselämän lisäämiseksi ja erityisesti niitä seurakuntalaisia ajatellen, jotka eivät pandemian vuoksi ole voineet osallistua läsnäolotilaisuuksiin, aloitimme kerran kuussa lauantai-iltaisina pidettävät Nojatuoli-vesperit, jotka toteutettiin sekä Instagramin että Zoom-palvelun kautta. Perinteinen ”Kauneimmat Joululaulut” -tilaisuus järjestettiin tänä vuonna koko alueen yhteisenä Frankfurtista käsin etäyhteyksien välityksellä.

Vuoden lopussa, aluepäivien inspiroimana, aloitimme myös koko lounaan alueen yhteisen ”vertaistuki-toiminnan”, minkä tarkoituksena on tarjota kuunteluapua vaikean elämäntilanteen keskellä.

Gießenissä yhteistyö on jatkunut papin vaihdoksen jälkeen. Tarkoituksena oli järjestää yhteinen jumalanpalvelus sekä kuorokonsertti yhteistyössä paikallisen seurakunnan, Frankfurtin suomalaisen seurakunnan kuoron sekä DFG:n kanssa, mutta pandemian vuoksi yhteinen tilaisuus on siirretty toistaiseksi. **Kasselissa, Niedergandernissa** sekä **Schottenissa** yhteistyö jatkui paikallisten seurakuntien sekä DFG:n kanssa tuttuun tapaan, mutta koronarajoitusten vuoksi yhteisiä läsnäolojumalanpalveluksia ei voitu järjestää. Schottenissa seurakuntalaisia muistettiin yhteisellä kaksikielisellä helluntaikirjeellä, Kasselin sekä Niedergandernin seurakuntalaisia aluepappi muisti sähköpostitse lähetetyllä kevät- ja joulukirjeellä.

Karlsruhessa

vuosi käynnistyi helmikuun alussa yhteisen jumalanpalveluksen ja seurakuntakokouksen merkeissä. Kevään aikana jouduimme koronarajoitusten vuoksi peruuttamaan kaikki jumalanpalvelukset. Syyskuulle suunniteltu Karlsruhen ja Rhein-Neckarin yhteinen ”Kävele naiselle ammatti” -patikkakirkko päätettiin koronatilanteen vuoksi järjestää kahtena eri tilaisuutena. Karlsruhessa seurakuntalaiset viettivät patikkakirkkoa papin ennakkoon valmisteleman materiaalin ja lyhyen videotervehdyksen avulla. Loppusyksyn jumalanpalvelukset jouduttiin epidemiatilanteen vuoksi peruuttamaan kokonaan, mutta joulukuussa kokoonnuimme yhteiseen adventtikirkkoon ja joulujuhliaan etäyhteyksien välityksellä. Seurakunta täytti 40 vuotta.

Rhein-Neckarissa

toiminta käynnistyi yhteisellä jumalanpalveluksella ja seurakuntakokouksella helmikuun puolivälissä. Kevään muut yhteiset jumalanpalvelukset jouduttiin pandemian vuoksi peruuttamaan. Kevään aikana pappi piti sekä kirkkoraadin että seurakuntalaisten kanssa tiiviisti yhteyttä sähköpostitse ja Zoomin välityksellä. Seurakunta täytti 40 vuotta.

Syksyllä suunnitellut jumalanpalvelukset pidettiin läsnäolotilaisuuksina koronarajoituksia noudattaen. Syyskuun

”Kävele naiselle ammatti” -tilaisuus aloitettiin yhteisellä jumalanpalveluksella kirkossa, jonka jälkeen tehtiin kävelyretki Luisenparkissa. Lokakuussa vietimme kastejumalanpalvelusta ja marraskuussa kokoonnuimme kynttiläkirkkoon, jossa kuvattiin osittain kirkkovuoden päätöshartautta. Joulukuussa saimme viettää yhteistä adventtikirkkoa paikallisen Thomas-seurakunnan kanssa. Keskustelupiirejä pidettiin vuoden 2020 aikana vain neljä, sillä kevään kaksi viimeistä seminaari-iltaa jouduttiin peruuttamaan koronarajoitusten vuoksi. Syyskuusta alkaen pidimme kaikki keskustelupiirit etäyhteyksien välityksellä, mikä myös mahdollisti laajemmin ihmisten osallistumisen yhteisiin seminaari-iltoihin.

Mannheimin alueella toimintaa jatkettiin **Ludwigshafen-Rheingönheimin** jumalanpalvelusryhmän kanssa, viettämällä Mannheimin alueella hartaushetkiä suunnitelmasta poiketen kolme, sillä kevään viimeinen hartaushetki peruutettiin pandemian vuoksi. Syksyllä hartaustilaisuudet pidettiin etätilaisuuksina.

Freiburgissa

sekä perinteinen pääsiäiskirkko että joulukirkko ja ”Kauneimmat Joululaulut” -tilaisuus jouduttiin peruuttamaan. Yhteyksiä on pidetty vuoden aikana sähköpostikirjeiden kautta.

Pandemian tuomien muutosten vuoksi sielunhoidollinen tarve lisääntyi vuoden aikana. Talouspaineet sekä epävarmuus ovat nostaneet esiin ihmisen hädän. Alueen pappi toimi Hessen-Nassaun, Kurhessenin, Waldeckin, Pfalzin sekä Badenin maakirkkojen alueella asuvien suomalaisten ja heidän perheidensä tukena eri elämäntilanteissa.

Etelä: München, Nürnberg, Stuttgart Jumalanpalveluspaikkoja: Augsburg, Konstanz, Ulm

Pandemia aiheutti muutoksia seurakuntien toimintaan ja monia tilaisuuksia jouduttiin siirtämään verkkoon. Kirkkoraadit osallistuivat hygieniakonseptin laatimiseen ja toteuttamiseen. Puhelimitse tapahtuvan sielunhoidon tarve kasvoi.

Münchenin

suomalaisen seurakunnan kokoontumispaikkana oli Evangelisch-Lutherische Dankeskirche Milbertshofenin kaupunginosassa. Jumalanpalveluksia järjestettiin pandemiatilanteesta johtuen kahdeksan. Lisäksi kaksi jumalanpalvelusta järjestettiin etätilaisuutena. Joulumyyjäiset onnistuttiin järjestämään ensimmäisenä adventtiviikonloppuna tilausmyyntinä. Myyjäisvieraat noutivat ostoksensa etukäteen sovittuna aikana siten, että tuotteiden luovuttaminen oli mahdollista kokoontumisrajoituksia rikkomatta. Pandemian etenemisen sanelemana kevätkauden ja loppusyksyn seurakuntatoiminta siirtyi verkkoon. Torstaiaamupäivisin järjestettiin säännöllisesti virtuaaliaamupäiväkahvit, joissa osanotto oli runsasta. Näitä tilaisuuksia järjestettiin yhteensä 17 ja niihin osallistui henkilöitä myös muista etelän alueen suomalaisista seurakunnista.

Nürnbergin

suomalainen seurakunta kokoontui Erlangenissa Evangelisch-Lutherische Thomaskirchen tiloissa. Jumalanpalveluksia järjestettiin Thomaskirchessä kaksi kertaa; lisäksi järjestettiin alkusyksyllä hartaus kaupungin ulkoilualueen liepeillä. Perinteinen adventtihartaus Nürnbergin Jakobskirchessä jouduttiin siirtämään verkkoon. Helmikuussa järjestettiin yhteistyössä Nürnbergin Suomalaiskoulun kanssa Talvirieha Entenbergissä Frankenin maaseudulla. Juhannustapahtuma jouduttiin perumaan kokoontumisrajoitusten vuoksi.

Stuttgartin

suomalainen seurakunta kokoontui Fellbachin Johannes-Brenz-Kirchessä. Jumalanpalveluksia järjestettiin Fellbachissa pandemiatilanteesta johtuen neljä. Lisäksi järjestettiin adventtihartaus Fellbachissa. Jouluaattona Matti Nikkanen ja pastori Paul Murdoch toimittivat sanajumalanpalveluksen Stuttgartin Haigstkirchessä. Adventtihartauteen ja jouluaaton jumalanpalvelukseen oli ennakoil-

moittautuminen. Kesällä järjestettiin yksi jumalanpalvelus verkossa. Stuttgartin seurakunta ja kielikoulu täyttivät 40 vuotta.

Konstanzissa järjestettiin etäjumalanpalvelus kesällä. **Augsburgiin**, Konstanzin ja **Ulmiin** adventtiajalle suunnitellut tilaisuudet jouduttiin peruuttamaan pandemian vuoksi.

Kertomuskaudella puhelimitse tapahtuvan sielunhoidon tarve kasvoi merkittävästi. Ystäväpalvelun vapaaehtoisuustyöntekijät jatkoivat Münchenissä toimintaa myös pandemian aiheuttamien rajoitusten aikana. Pandemiatilanne ja viranomais määräykset aiheuttivat runsaasti tarvetta neuvontaan.

Kaikkien kolmen seurakunnan kirkkoraadit jatkoivat toimintaansa. Kaikki kirkkoraadit osallistuivat myös hygieniakonseptin laatimiseen sekä sen toteuttamiseen läsnäolotilaisuuksissa. Mahdollisuus videoneuvotteluiden järjestämiseen osittain jopa tehosti kirkkoraatien työskentelyä. Pappi osallistui säännöllisesti kirkkoraatien kokouksiin myös muualla kuin Münchenissä. Uusien teknisten mahdollisuuksien hyödyntäminen kirkkoraatien kokousjärjestelyissä koettiin luottamushenkilöiden parissa pääasiassa myönteisenä seikkana. Koska pääasiainenä vallitsi kokoontumiskielto, lähettivät kaikki kolme seurakuntaa jäsenkotitalouksille pääsiäiskirjeen. Lisäksi Münchenin seurakunta lähetti adventtikirjeen. Pappi toteutti viisi videoitua hartautta ja jumalanpalvelusta.

Itä ja keski: Berliini, Bielefeld, Dresden, Hannover

Jumalanpalveluspaikkoja: Braunschweig, Leipzig

Koronapandemiasta johtuen lähes kaikki kokoava toiminta oli tauolla melkein koko vuoden. Keväällä sekä alueen pappi että seurakunnat ottivat digiloikan. Jumalanpalveluksia alettiin nauhoittaa ja julkaista YouTubessa, toimintaryhmät siirtyivät Zoomiin. Seurakuntalaisten valmius ja innostus uusia toimintatapoja kohtaan vaihteli suuresti seurakunnittain ja toimintaryhmittäin.

Berliinissä

Järjestettiin kertomusvuonna kuusi jumalanpalvelusta. Laulaja Vilja Riutamaa ja Berliinin suomalainen kuoro olivat mukana kolmen jumalanpalveluksen toteutuksessa. Syyskuun jumalanpalveluksen yhteydessä toteutettiin retki Berliinin historiaan. Pääsiäisen ja tapaninpäivän jumalanpalvelukset toteutettiin YouTubessa julkaistuin nauhoituksina yhteistyössä isäntäseurakunnan kanssa. Itsenäisyyspäivän jumalanpalvelus videoitiin ja julkaistiin kevyesti editoituna. Vuoden aikana aluepappi toteutti yhteensä 16 hartaus- ja jumalanpalvelusvideota.

Kaikki suunnitellut tapahtumat – juhannusjuhlat, myyjäiset, konsertit ja Kauneimmat Joululaulut – jouduttiin peruuttamaan. Muskaritoiminta oli vilkasta. Syksyllä muskarit käynnistyivät Suomi-keskuksen takapihalla ”pihamuskareina” ja siirtyivät lockdownin alettua Zoomiin. Pannu oli kuumana tammikuun alusta maaliskuun puoliväliin sekä elo-syyskuussa joka viikko. Huhtitoukokuussa toimintaa yritettiin siirtää verkkoon, mutta osallistajat eivät tästä innostuneet. Perhekerho kokoontui huhtikuun lopusta kesäkuun loppuun etäyhteyksien välityksellä, elo-syyskuussa Suomi-keskuksen takapihalla ja lokakuusta alkaen joka toinen viikko taas verkossa. Osallistujia oli säännöllisesti kolmesta kuuteen perhettä, loppusyksystä myös Dresdenistä ja Bielefeldistä.

Pohjois-Saksan merimieskirkon kanssa suunniteltu sosiaalikirjasto- ja kuraattoriprojekti käynnistyi lupaavasti tammikuussa. Sosiaalikirjastot vierailivat Berliinissä joka toinen viikko torstaista perjantaihin. Lockdown pysäytti vierailut, mutta kokemukset olivat niin rohkaisevia, että projektia jatkettiin syksyllä. Sosiaalikirjastot ehtivät taas käydä Berliinissä elokuun lopusta lokakuun alkuun joka toinen viikko, kunnes kiristynyt koronatilanne pakotti lopettamaan matkustamisen. Sosiaalikirjastot ovat antaneet neuvontaa puhelimitse ja etäyhteyksien välityksellä. Tammi-

kuun puolivälissä Berliinissä aloitti sosionomiharjoittelija 20 viikon harjoittelujakson, joka valitettavasti jouduttiin keskeyttämään maaliskuun puolivälissä.

Bielefeldissä

pidettiin neljä jumalanpalvelusta. Syyskuun jumalanpalveluksen yhteydessä toteutettiin ”Kävele naiselle ammatti” -tapahtuma yhdessä Suomi-koulun kanssa. Marraskuun jumalanpalvelukseen ei osallistunut käytännössä ketään, mutta jumalanpalvelus videoitiin, joten siihen saattoi osallistua myöhemmin YouTubessa. Joulujumalanpalveluksessa suomikoululaiset esittivät joulukuvaelman. Kesä- ja joulujuhlat jouduttiin peruuttamaan. Naisten aamiaistreffejä järjestettiin Zoomissa neljä kertaa, osallistujia oli vaihtelevasti (4-9). Joulukuussa aluepappi järjesti koko alueen yhteiset Lasten Kauneimmat Joululaulut verkossa. Osallistujia oli yhteensä 34, joista lähes puolet Bielefeldistä, loput Berliinistä, Dresdenistä ja Hannoverista.

Braunschweigissa

Järjestettiin vaelluskirkko sekä joulujumalanpalvelus. Vaelluskirkko oli osa tempausta ”Kävele naiselle ammatti” ja siihen osallistui yli 30 ihmistä. Hannoverista oli mukana useampi lapsiperhe. Hartaushetki metsässä videoitiin ja julkaistiin YouTubessa kevyesti editoituna. Suomikoululaisten perinteinen joulukuvaelma toteutettiin videona, joka esitettiin joulujumalanpalveluksessa. Jumalanpalveluksen kävijämäärä joulukuun puolivälissä jäi kuitenkin hyvin vähäiseksi. Huhti-toukokuussa pappi järjesti kahdet naisten aamiais- ja yhden iltapäivätreffit Zoomissa. Ensimmäisenä adventtiviikonloppuna pidettiin Kauneimmat Joululaulut etänä, ja ne keräsivät kokoon ilahduttavasti 30 ihmistä. Maaliskuun alussa pappi piti suomikoululaisille pyhäkoulun, marraskuussa suomikoululaisille musiikkihetken ja joulukuussa suomikoululaisten Kauneimmat Joululaulut etäyhteyksien välityksellä.

Dresdenissä

Järjestettiin kertomusvuonna yksi jumalanpalvelus yhteistyössä saksalaisen seurakunnan kanssa sekä toinen ”Kävele naiselle ammatti” -tapahtuman yhteydessä. Maaliskuun seurakuntaseminaari jouduttiin peruuttamaan, lokakuun seminaari pidettiin. Tilojen ahtaudesta

johtuen 19 ilmoittautuneesta valitettavasti vain 8 sai osallistua seminaariin. Joulukonsertti sekä sen yhteyteen suunnitellut seurakunnan 20-vuotisjuhlat jouduttiin peruuttamaan. Vappujuhlat ja Kauneimmat Joululaulut järjestettiin etäyhteyksien välityksellä.

Hannoverissa

pystyttiin toteuttamaan vuoden aikana viisi jumalanpalvelusta. Syyskuussa suunnitellun yhteisen sadonkorjuujuhla-jumalanpalveluksen sijaan pappi toimitti kyseisenä sunnuntaina yksin suomalais-saksalaisen jumalanpalveluksen, joka keräsi kirkkoon ilahduttavat 80 ihmistä. Lisäksi suomalaisia osallistui sekä videon kautta että paikalla kansainvälisen konventin järjestämään jumalanpalvelukseen reformaation merkkipäivänä. Helmikuussa pappi piti suomikoululaisille pyhäkoulun. Syys- ja lokakuussa suomikoululaisille järjestettiin Zoomissa mu-

siikkihetki ja joulukuussa suomikoululaisten Kauneimmat Joululaulut. Joulukuussa pappi toteutti myös Hannoverin ja Bielefeldin yhteiset Kauneimmat Joululaulut etänä. Naisten aamiaistreffejä järjestettiin huhti- ja toukokuussa joka toinen viikko sekä kesäkuussa ja marraskuussa kerran. Alun positiivisen vastaanoton jälkeen osallistujamäärät laskivat.

Leipzigissa

jouduttiin peruuttamaan sekä palmusunnuntain perhetapahtuma että toukokuulle suunniteltu jumalanpalvelus. Kansanlaulukirkkvideon musiikki toteutettiin leipzigilaisien muusikoiden kanssa. Syyskuussa järjestettiin ”Kävele naiselle ammatti” -tapahtuma, johon osallistui 12 ihmistä. Etäkantapöytiä järjestettiin yhteensä viisi kertaa, joista joulukuun tapaamisen yhteydessä laulettiin joululauluja.

„Kävele naiselle ammatti“ Leipzig

Digitaalinen kansanlaulukirkko

Passiokirkko, Berliini

„Kävele naiselle ammatti“ Dresden

Suomalaispappien toimittamat jumalanpalvelukset ja hartaudet

Seurakunnat	srk	tammi	helmi	maalis	huhti	touko	kesä	heinä	elo	syys	loka	marras	joulu	yhteensä
	Berlin			20	20					21	17	19		38
Bielefeld			10							21		5	34 34	104
Bremen			14								12		13	39
Dresden										15			21	36
yht. työ jp			47											
Düsseldorf	32									37				69
Frankfurt	26									26	20 8	25 7	45 42 46	245
yht. työ jp			146	68			657						101	
Hampuri	25 16	55 20 48 26	20	57	153 149	15 16 16 10 17			13 14	21 12	17 8	16	14 710 516 20 27	2.031
yht. työ jp	25			246		9			10		8	15 7 25 7	12	
Hannover	26		15							80		20	19 21	181
Karlsruhe		21								5			38	64
Kiel		9								22	11		16	58
Köln		34	36				30			28			22	150
Lyypekki		17									14		17	48
München		19				21	18	15		13	14	12	20 25	157
yht. työ jp												25		
Münster		30								9				39
Nürnberg		29	12							13		27	12	93
Rhein-Neckar		14								18		7		39
yht. työ jp													51	
Ruhrin alue		17									34		21	72
Stuttgart	17	9						3			10	10	37 10	96
srk yhteensä														3.656
Muut jumalanpalveluspaikat	muut jp-paikat	tammi	helmi	maalis	huhti	touko	kesä	heinä	elo	syys	loka	marras	joulu	yhteensä
Braunschweig										33		30	19	82
Konstanz							5							5
Ludwigshafen		8								4		1		13
Turku (yht. työ jp)								13						13
muut yhteensä														100
JUMALANPALVELUKSET JA HARTAUDET YHTEENSÄ														3.756

Tilastoitu on läsnäolotilaisuudet sekä Zoomin tms. kautta järjestetyt tapahtumat. Videoidut hartaudet ja jumalanpalvelukset löytyvät sivulta 17. Yhteistyöjumalanpalvelukset voivat olla ekumeenisia tai esim. saksal. yhteistyöseurakunnan kanssa järjestettyjä, niitä ei ole laskettu yhteismääriin. Sinisellä merkitty Kauneimmat Joululaulut tmv.

Suomalaispappien videojumalanpalvelukset ja -hartaudet

Maaliskuu		katsojia/21 pv.	Kesäkuu		katsojia/21 pv.
Jumalanpalvelus, Berliini	Päivi Lukkari	240	Jumalanpalvelus, Hampuri	Katri Oldendorff	89
Hartaus	Katri Oldendorff	277	Hartaus, Hampurin merimieskirkko	Katri Oldendorff	151
Hartaus	Hanna Savukoski	250	Hartaus, Bremen	Katri Oldendorff	95
Hartaus, Hampurin merimieskirkko	Katri Oldendorff	165	Juhannushartaus	Anna-Maari Tölle	678
Saarnanäytelmä	Päivi Lukkari	85	Kansanlaulukirkko	Päivi Lukkari	345
Marianpäivän saarna	Anna-Maari Tölle	235	Jumalanpalvelus	Matti Nikkanen	64
Hartaus, Hampurin merimieskirkko	Katri Oldendorff	108	Elo-lokakuu		
Hartaus, Hampurin merimieskirkko	Katri Oldendorff	128	Hartaus	Päivi Lukkari	179
Hartaus, Hampurin merimieskirkko	Katri Oldendorff	156	Hartaus	Katri Oldendorff	80
Hartaus	Matti Nikkanen	316	Hartaus „Kävele Naiselle Ammatti“	Päivi Lukkari	158
Huhtikuu			Marraskuu		
Palmusunnuntain saarna	Hanna Savukoski	335	Musiikkihartaus	Päivi Lukkari	143
Kiirastorstain hartaus	Anna-Maari Tölle	266	Jumalanpalvelus, Bielefeld	Päivi Lukkari	123
Hartaus, Hampurin merimieskirkko	Katri Oldendorff	129	Kirkkovuoden päätöshartaus	Hanna Savukoski	187
Pääsiäisjumalanpalvelus, Hampuri	Katri Oldendorff	203	1. adventin messu, Hampuri	Katri Oldendorff	31
Pääsiäissaarna	Päivi Lukkari	203	Joulukuu		
Pääsiäisjumalanpalvelus, Berliini	Päivi Lukkari	428	Itsenäisyyspäivän hartaus	Matti Nikkanen	128
Hartaus	Matti Nikkanen	116	Itsenäisyyspäivän jp, Berliini	Päivi Lukkari	126
Hartaus	Hanna Savukoski	181	Lasten jouluhartaus	Päivi Lukkari	127
Toukokuu			Joulukirkko, Bremen	Katri Oldendorff	48
Hartaus	Katri Oldendorff	88	Adventtijumalanpalvelus, Brauschw.	Päivi Lukkari	56
Äitienpäivän jumalanpalvelus	Anna-Maari Tölle	752	Jouluhartaus	Anna-Maari Tölle	474
Jumalanpalvelus, Kiel	Katri Oldendorff	144	Lasten joulukirkko	Anna-Maari Tölle	80
Helatorstain hartaus	Matti Nikkanen	82	Joulukirkko, Hampuri	Katri Oldendorff	125
Musiikkidraamahartaus	Päivi Lukkari	289	Tapaninpäivän jumalanpalvelus, Berliini	Päivi Lukkari	307
Suvivirsi-hartaus	Hanna Savukoski	259			
Lasten helluntaikirkko	Anna-Maari Tölle	161			
			yhteensä	9.390	

JUMALANPALVELUSTEN JA HARTAUKSIEN TAVOITAMAT YHTEENSÄ

13.146

704
kerta katsottiin
kasteesta kertovaa
videota.

Kirkolliset toimitukset

toimituksia henkilö määrä

kasteet	10	227
avioliittoon vihkimiset ja siunaamiset	2	57
hautaan siunaamiset ja muistotilaisuudet	21	284

Tavoitettuja henkilöitä yhteensä

568

Muut kohtaamiset

Diakonia

	tapaamisia	henkilömäärä
sielunhoitokeskustelut / tapaamiset	257	397
koti- / sairaalakäynnit	91	144
sielunhoidolliset puhelinkeskustelut	487	522

Seurakuntatyö

	tapaamisia	henkilömäärä
lapsityö ja kouluvierailut	44	600
nuorisotyö	13	186
aikuistyö	162	1.536

Hartaus- ja jumalanpalvelustaltiointien lisäksi suomalaispapit ja vapaaehtoiset tuottivat 19 videota, joilla oli vuoden loppuun mennessä 7.421 katsojaa.

Kohtaamisia
vuonna 2020
yhteensä
24.520

Seurakuntalaisiin pidettiin yhteyttä digitaalisten kanalien lisäksi myös kirjeitse ja puhelimen välityksellä.

40

vuotta täyttivät Rhein-Neckarin ja Karlsruhen seurakunnat sekä Stuttgartin seurakunta ja Suomi-koulu.

Seurakuntien jäsenmäärät

Seurakunta Gemeinde	2017	2018	2019	31.12.2020	Muutos 2019-2020 Änderung 2019-2020
Berlin	765	772	766	747	-19
Bielefeld	287	282	285	285	0
Bremen	184	191	191	188	-3
Dresden	80	79	84	86	2
Düsseldorf	488	481	473	457	-16
Frankfurt	1.390	1.372	1.365	1.349	-16
Hannover	596	594	586	579	-7
Karlsruhe	321	320	310	304	-6
Kiel	250	254	254	256	2
Köln	861	873	888	876	-12
Lübeck	268	266	268	261	-7
München	808	829	833	821	-12
Münster	139	139	135	128	-7
Nürnberg	287	284	281	277	-4
Rhein-Neckar	204	198	185	190	5
Ruhrgebiet	203	203	201	203	2
Stuttgart	595	590	595	584	-11
GfdJ	107	108	108	108	0
Yhteensä/insgesamt	7.833	7.835	7.808	7.699	-109
Seemannskirche in Hamburg	309	304	305	301	-4

Yhteistyötä kirkollisten ja Suomi-toimijoiden kanssa

Suomalaispapit toimivat aktiivisesti omien alueidensa ekumeenisissa verkostoissa ja ottivat hoitaakseen näihin liittyviä luottamustehtäviä.

Yhteisiä jumalanpalveluksia tai hartauksia järjestettiin kertomusvuonna niin saksalaisten isäntäseurakuntien kanssa (Berliini, Dresden, Frankfurt, Hampuri, Köln ja Rhein-Neckar) kuin laajemmalla ekumeenisella pohjalla (esim. Hampurin Ökumenisches Forum HafenCityn hartaudet, Frankfurt am Mainissa ekumeenisten kirkkopäivien etukäteisjumalanpalvelus ja suur-Frankfurtin tuhkakeskiviikon messu sekä Hannoverissa kansainvälisen konventin jumalanpalvelus reformaation merkkipäivänä).

Monta suunniteltua kirkollista yhteisprojektia jouduttiin koronapandemian takia perumaan, mutta erityistilanteessa syntyi myös uusia ideoita: Hampurissa tuotettiin pääsiäishartaudeksi sekä juhannuksena yhteispohjoismainen video, Frankfurt am Mainissa vietettiin helluntain ekumeenista jumalanpalvelusta netin kautta ja toteutettiin "silent flashmob" -katutaidetapahtuma. Hannoverin reformaation muistopäivän jumalanpalvelusta saattoi seurata myös verkossa ja Kölnissä toteutettiin yhdessä isäntäseurakunnan kanssa adventtikalenteriprojekti, johon tuotettiin sisältöä sekä ikkunoihin että sosiaaliseen mediaan. Tarkemmin eri yhteistyötapahtumia on selvitetty kunkin alueen kohdalla.

Papit vierailivat säännöllisesti Suomi-kouluissa, toteuttivat suomikoululaisille suunnattuja hartauksia ja muita projekteja (esim. Suvivirsivideo ja joulutervehdys "iloa vanhuksille" Frankfurt am Mainissa sekä joulukuvaelma-video Hannoverissa). Yhteistyö Pohjois-Saksan merimieskirkon kanssa tiivistyi, kun sosiaalikuuraattorien työtä laajennettiin projektiluontoisesti Berliiniin.

Tammikuussa esiteltiin Suomen ev.-lut. kirkon Instagram-tilillä @kirkkosuomessa kuuluisia suomalaisesta kirkollisesta työstä Saksassa ja kirkon adventtikalenterissa yhden luukun takaa löytyi myös tervehdys Saksasta. Hanna Savukoski kirjoitti lockdown-ajasta Saksassa Suomen kirkon blogiin. Jo perinteiseen tapaan olimme mukana Naisten Pankin tempauksessa "Kävele naiselle ammatti".

Vakiintunutta yhteistyötä Saksa-Suomi-Seuran (DFG) ja kunniakonsulien kanssa jatkettiin eri paikkakunnilla. Suurlähetystön

uusi konsuli Tarja Parkkinen toi tervehdyksen vuosikokouksemme, ja suurlähetystön järjestämässä Suomi-toimijoiden tapaamisessa lokakuussa yhdistyksemme oli vahvasti edustettuna.

Suomi-Seura tuki Rengas-lehden julkaisemista 500 eurolla ja seniorineuvoja Helena Balash antoi lehdessä vinkkejä ikääntyville ulkosuomalaisille. Vuoden lopulla olimme mukana Suomi-Seuran aloitteesta toteutetussa ulkosuomalaislapsille suunnatussa Mimmit-yhtyeen virtuaalisessa konsertissa.

Suomalaiset seurakunnat saavat käyttää saksalaisten isäntäseurakuntien tiloja veloituksetta, mikä on työlle suuri apu niillä paikkakunnilla, joilla seurakunnillamme ei ole omia tiloja. Omaan käyttöön vuokrattuja tiloja suomalaisilla seurakunnilla on Berliinissä, Frankfurt am Mainissa, Hannoverissa ja Kölnissä.

Kokoontumistilojen rahoitukseen saimme vuokratukea yhteensä € 58.700 seuraavasti:

- Evangelischer Kirchenverband Köln und Region: € 19.500, Kölnin seurakunnan „Berris“
- EKBO (Berliner Missionswerk Ökumenisches Zentrum der Evangelischen Kirche Berlin-Brandenburg-schlesische Oberlausitz und der Evangelischen Landeskirche Anhalts): € 2.000, Suomi-keskus, Berliini
- EKHN (Evangelische Kirche in Hessen und Nassau): € 17.700, Frankfurtin seurakunnan tilat
- Evangelisch-Lutherische Landeskirche Hannover: € 1.500, Hannoverin „Oma Tupa“
- Suomen kirkolta osana vuositukea: € 18.000, Suomi-keskus, Berliini

Viestintää eri kanavilla

Monikanavainen ja ajantasainen tiedottaminen kävi poikkeusoloissa erityisen merkitykselliseksi, sillä toiminnan toteuttamisen mahdollisuudet vaihtuivat välillä hyvinkin nopeasti ja koronapandemia aiheutti huolta Saksan suomalaisten keskuudessa. Rengas-lehti ilmestyi uudessa asussa ja laajuudessa. Muutos otettiin hyvin vastaan ja lukijat osoittivat lahjoitusten ennätysmäisellä summalla, miten tärkeä lehti on.

Rengas-lehti sai ennätysmäärän lahjoituksia

Rengas-lehti ilmestyi vuoden 2020 alusta alkaen 40-sivuisena, edelleen kuusi kertaa vuodessa. Sivumäärän vähentäminen vaati sisällön tiivistämistä ja aiheeseen paneuduttiin sekä tiedotusryhmän kokoontumisessa tammikuussa että seurakuntien tiedottajien koulutuspäivässä helmikuussa. Tavoiteltua kustannussäästöä tuli vuositasolla lähes 9.400 euroa. Lehden kustannukset olivat 2,17 euroa painettua lehteä kohden (2019: € 2,43). Painosmäärä oli keskimäärin 4.292 (2019: 4.487). Vuoden alussa myös lehden ulkoasu muuttui ajanmukaisemmaksi. Renkaan taittajana toimi Marija Skara ja päätoimittajana Ritva Prinz. Rengas-lehti sai kertomusvuonna ennätysmäärän lahjoituksia (28.684,50 euroa) ja lahjoittajien viestit toivat esiin, miten tärkeäksi lehti erityisesti poikkeusoloissa koettiin.

Laajempia aihekokonaisuuksia olivat: pääsiäisperinteet (3-4), nuorten aikuisten toiminta (5-6), Nuoren seurakunnan laulukirja 50 v. (7-9) ja "Kohti hyvää vanhuutta" (10-11). Nuorten veisukirja -aihe innosti Düsseldorfin seurakuntalaisen toteuttamaan yhteislauluvideon. Aiheesta "Kohti hyvää vanhuutta" julkaistiin sarja, jonka puitteissa käsiteltiin ikääntymissuunnitelmaa, hautaustestamenttia ja taloudellista varautumista eläkkeelle siirtymiseen. Sarja jatkuu myös vuonna 2021.

Yhteistyö Suomi-koulujen kanssa jatkui entiseen tapaan Suomi-koulujen tiedottajan (Sari Kiddle) koordinoimana. Sekä suurlähetystö että Suomen Saksan-instituutti julkaisivat tiedotteen lehden joka numerossa. Eri yhteistyötoimintojen (suurlähetystö, kunniakonsulit, Suomen Saksan-instituutti, kauppa- ja teollisuusministeriö, Sisu-radio, DFG) yhteystiedot julkaistiin yhteen koottuna neljässä, DFG:n tiedot viidessä lehdessä. Lehden takakannessa ilmestyi maksettu koko sivun ilmoitus vain yhdessä numerossa ja mainosmyynnin tulos jäikin n. 2.800 euroa alle tavoitteen.

Sähköinen viestintä lisääntyi

Sähköinen uutiskirje ilmestyi 10 kertaa vuoden aikana. Sillä oli vuoden lopussa 520 (2019: 500) saajaa ja avausprosentti ilahduttavasti hieman yli 55 %. Facebook-sivullamme oli vuoden lopussa 634 (2019: 580) seuraajaa. Instagram-kanavamme nimeksi vaihdettiin vuoden alussa @suomalaisetseurakunnatsaksassa, joka on paremmin tunnistettava. Kanavalla oli 380 (2019: 280) seuraajaa ja entiseen tapaan eri henkilöistä koostuva päivittäjätiimi. Tammikuussa saimme lisänäkyvyyttä, kun viestintäkoordinaattori päivitti viikon ajan Suomen kirkon Instagram-tiliä @kirkkosuomessa. Meidät esiteltiin myös Suomen kirkon Lukkari-nettisivujärjestelmän käyttäjille suunnatussa uutiskirjeessä. Suomen kirkon adventtikalenteriin tuotimme Saksan suomalaisten jouluperinteistä kertovan videon. Sekä "Kävele naiselle ammatti"-mainosvideomme että hyvä keräystuloksemme saivat näkyvyyttä myös Suomessa.

Videoita julkaistiin Renkaan YouTube-kanavalla kaikkiaan 49. Niihin sisältyi lukuisia suomalaispappien hartauksia ja jumalanpalveluksia sekä esim. yhdessä Suomi-koulujen kanssa toteutettu äitienpäivän tervehdys. Vierailuja kanavallamme oli yhteensä 15.024. Pohjois-Saksan papin hartauksia julkaistiin myös Pohjois-Saksan

Instagram-tilimme @suomalaisetseurakunnatsaksassa seuraajamäärä kasvoi 36 %.

merimieskirkon kanavan kautta. Ammattimaisesti tuotettu video kasteesta julkaistiin huhtikuussa ja sitä katsottiin kertomusvuoden aikana 704 kertaa. Tarkempia tilastoja videoista sivulla 17.

Nettisivumme saatettiin vastaamaan Suomessa voimaan tulleen ”Lain digitaalisten palvelujen tarjoamisesta” esteettömyysvaatimuksia.

Blogiin kirjoitti vakiotiimin lisäksi viisi vierailevaa kirjoittajaa sekä Münchenin seurakunnan kirjoittajapiiri. Ylivoimaisesti luetuin oli Pohjois-Saksan merimieskirkon entisen johtajan Satu Oldendorffin kertomus elämästään Suomen ja Saksan välillä. Blogisivustolla vierailuja oli 4.267 (2019: 4.014).

Kastevideon kuvausta

Pandemian aikana kaikilla kanavilla rohkaistiin huolten painaessa ottamaan yhteyttä suomalaispappeihin, ystäväpalveluun tai merimieskirkon sosiaalikuuraattoreihin.

Seurakunnat ja papit pitivät yhteyttä myös puhelimitse, WhatsAppilla ja kirjeitse tavoittaakseen ne henkilöt, joille sähköisen median käyttö ei ole luontevaa.

Tulevaisuudennäkymiä

Joulukuussa Kirkkohallitus ja Suomen Merimieskirkko tekivät yhteistyösopimuksen, jonka perusteella Kirkkohallitus siirtää ulkosuomalaistyön yksikkönsä hoitamat operatiiviset tehtävät Suomen Merimieskirkko ry:lle vuoteen 2025 mennessä. Meidän käytännön työmme Saksassa ei tämän yhteistyösopimuksen seurauksena muutu, mutta seuraavat vuodet tulevat näyttämään, mitä vaikutuksia uusilla rakenteilla on.

Ystäväpalvelun kehittäminen ja tunnetuksi tekeminen sekä suomalaisen ”turvaverkon” lujittaminen on yksi seuraavan vuoden tärkeitä päämääriä. Myös suomalaisten seurakuntien tunnettuutta pyritään lisäämään erityisesti uusmuuttajien keskuudessa. Pandemian aikana omakustuttuja uusia työskentelytapoja ja digitaalisia työkaluja hyödynnetään myös jatkossa etenkin kaukana seurakuntien kokoontumispaikkakunnista asuvien suomalaisten tavoittamiseksi. Etäyhteyksien kautta tilaisuuksiin on tullut mukaan uusia henkilöitä, mutta toisaalta on havaittavissa myös, että kontaktitapaamisten puutteessa ihmiset etääntyvät toiminnasta. Pandemian vaikutukset sekä seurakuntien talouteen että tilaisuuksien osallistujamääriin nähdään vasta vuosina 2021-2022.

Tärkeä toiveemme on, että sekä Saksan evankelisen kirkon että Suomen kirkon tuki pysyisi mahdollisimman

vakaana. Olemme kuitenkin tietoisia siitä, että joudumme tulevaisuudessa tekemään strategisia linjauksia käytössä olevien resurssien vähentyessä. Rengas-lehden lukijat ovat viimeisten kahden vuoden aikana osoittaneet lisääntyneen taloudellisen tuen kautta, kuinka tärkeää suomalaisten seurakuntien työ ja oma lehti on. Kiitollisina aktiivisista vapaaehtoisista toimijoista ja uskollisista tukijoista katsomme luottavaisin mielin tulevaisuuteen.

Visiomme suomalaisesta kirkollisesta työstä vuonna 2025:

Suomalainen kirkollinen yhteisömme on hengellisen elämän kasvupaikka.

Muodostamme aktiivisen tukiverkon, joka on ajan ja tarpeiden mukainen sekä rakenteeltaan joustava.

Olemme kaikenikäisten ja erilaisissa elämäntilanteissa olevien matalan kynnyksen seurakunta.

Kaikki Saksassa asuvat ja Saksaan muuttavat suomalaiset ovat tietoisia toiminnastamme.

Yhdistyksen taloudellinen tilanne on vakaa

Vuosi 2020 piti sisällään suuria organisaation rakenteeseen sekä tehtävänkuviiin liittyviä muutoksia. SKTK:n pitkäaikainen toiminnanjohtaja Mauri Lunna-mo jäi eläkkeelle maaliskuussa 2020 samaan aikaan, kun koronapandemian vaikutukset alkoivat vaikuttaa suuresti toimintaan. Kevät vaati uudenlaisten työtapojen miettimistä seurakuntatyön osalta ja työn jatkumun turvaamiseksi uusien työvälineiden ja ohjelmien haltuunottoa, samalla SKTK:n työntekijöiden tehtävänkuvat muuttuivat, mikä loi tarvetta myös miettiä sisäisten rakenteiden ja erityisesti sisäisen viestinnän kehittämistä.

Vuosikokous

Suomalaisen kirkollisen työn keskus ry:n 14.3. pidettäväksi suunniteltu sääntömääräinen vuosikokous jouduttiin koronapandemian takia siirtämään syksylle. Kokous pidettiin 26.9. hybridinä siten, että fyysisesti Hannoverissa EKD:n kokoustiloissa olivat läsnä kokouksen toteuttamisen kannalta välttämättömät henkilöt, muut osallistui- vat etäyhteyksien kautta Zoom-palvelun välityksellä. Kokouksen puheenjohtajana toimi Suomen kirkon ulko-suomalaistyön asiantuntija Päivi Vähäkangas. Ulkosuo- malaistyön johtaja Mauri Vihko oli lähettänyt alkuhartau- den videon muodossa ja Suomen suurlähetystön uusi konsuli Tarja Parkkinen kirjallisen tervehdyksen. Pohjois- Saksan merimieskirkon johtaja Valtteri Salmi oli mukana kutsuttuna vieraana ja toi Merimieskirkon tervehdyksen.

SKTK:n 18 jäsenestä 16 suomalaista seurakuntaa ja suomalais-saksalaisten nuorten yhteisö (GfdJ) olivat lähettäneet kokoukseen virallisen edustajansa. Münste- rin seurakuntaa edusti valtakirjalla Dresdenin seurakun- nan virallinen edustaja. GfdJ:lla ei sääntöjensä mukaan ole äänivaltaa SKTK:n vuosikokouksessa.

Vuosikokouksessa olivat erovuorossa varapuheenjohtaja Essimari Kairisto, varsinaiset jäsenet Leena Nikula ja Henna Thimiopoulos sekä varajäsen Jari Stachon. Heis- tä vain Henna Thimiopoulos asetui uudestaan ehdolle. Johtokuntaan valittiin varapuheenjohtajaksi Reina Wais- si, varsinaiseksi jäseniksi Jaana Hilgenfeld ja Henna Thi- miopoulos sekä varajäseneksi Petronella Willberg.

Tilintarkastajiksi valittiin Sari Naumann ja Teija Wilms. Johtokunnan ilmoitus valita hallinto- ja talousvastaava Anne Koskimaa kassanhoitajaksi seuraavaan vuosiko- koukseen asti merkittiin tiedoksi. Vuosikokous hyväksyi yksimielisesti johtokunnan ehdotuksen vuoden 2019 tilinpäätökseksi sekä myönsi tili- ja vastuuvapauden joh- tokunnalle ja kassanhoitajalle. Samoin yksimielisesti hyväksyttiin toimintakertomus 2019 sekä vuoden 2020 toiminta- ja taloussuunnitelma.

Seuraava vuosikokous päätettiin pitää 20.3.2021 joko läsnäolokokouksena Hannoverissa tai hybridinä Zoomin kautta. Toteutustavasta johtokunta päättää myöhemmin pandemiatilanteen mukaan.

Johtokunta

Johtokunnan käsittelyyn tulleet asiat valmisteltiin SKTK:n molempien puheenjohtajien, pappien koordinaattorin ja yhdistyksen toiminnanjohtajan (huhtikuusta lähtien hallin- to- ja talousvastaavan) muodostamassa työryhmässä, joka kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa, joista toisella kerralla etäyhteyksien välityksellä.

Johtokunta piti kolme varsinaista kokousta. Suomalais- pappeja edusti johtokunnan työskentelyssä pappien koordinaattori. Kokousten valmistelijana ja sihteerinä toimi maaliskuun loppuun asti yhdistyksen toiminnanjohtaja. Huhtikuusta lähtien sihteerinä toimi viestintäkoordi- naattori. Huhtikuulle suunniteltu johtokunnan ja pappien yhteinen työseminaari jouduttiin koronapandemian takia perumaan.

Johtokunnan kokousten esityslistat ja pöytäkirjat julkais- tiin yhdistyksen kotisivulla (www.rengas.de).

Pappien koordinaattori

Vuoden 2020 aikana toimiston sekä pappien yhteistyö tiivistyi ja koordinaattori kokosi SKTK:n työntekijät sekä papit maaliskesäkuun aikana viikoittain yhteisiin Zoom-palavereihin. Syksyllä yhteisiä kokouksia järjestettiin kerran kuukaudessa. Lisäksi papit kokoontuivat omiin etäkokouksiin suunnitelmien mukaisesti noin kerran kuukaudessa.

Vuodelle 2020 suunnitellut yhteiset työseminaarit Hannoverissa sekä Frankfurtissa jouduttiin pandemian vuoksi siirtämään pidettäväksi verkon välityksellä. Yhteisissä seminaareissa papit suunnittelivat tulevaa toimintaa ja paneutuivat erityisesti viestintäkanavien monipuolistumiseen sekä hartauselämän toteuttamiseen virtuaalisesti sekä keskustelivat muista ajankohtaisista asioista.

Vuoden aikana koordinaattori osallistui SKTK:n johtokunnan sekä valmistelutyöryhmän kokouksiin pappien edustajana sekä oli mukana EKD:n sekä Suomen evankelisluterilaisen kirkon välisissä neuvotteluissa, joita järjestettiin kevään ja kesän aikana kahdesti Zoomin välityksellä sekä syyskuussa läsnäolotilaisuutena Hannoverissa EKD:n tiloissa. Vuoden aikana pappien koordinaattori piti tiiviisti yhteyttä Suomen kirkon kirkkohallituksen ulkoasiain toimistoon erityisesti koronapandemiaan liittyvien asioiden vuoksi.

Syksyllä pappien koordinaattori osallistui yhdessä muiden pappien sekä SKTK:n työntekijöiden kanssa suurlähetystön järjestämään Suomi-toimijoille suunnattuun etätalaisuuteen ja kertoi lyhyesti suomalaisen kirkollisen työn kuulumisia.

Koordinaattori oli aktiivisesti mukana SKTK:n viestintäryhmän työskentelyssä. Pandemiatilanne tiivisti yhteistyötä niin SKTK:n sisällä kuin myös muiden Suomi-toimijoiden kanssa ja korosti yhteistyön merkitystä. SKTK:n sisäisissä asioissa sekä seurakuntien ohjeistamisessa yhteinen viestintästrategia ja yhteisten linjausten laatiminen oli ensiarvoisen tärkeää.

Saadut lahjoitukset	2019 (€)	2020 (€)	muutos (€)
Alue- ja nuorisotoiminta	3.230,00	570,00	-2.660,00
Kirkollinen työ	4.345,50	3.662,00	-683,50
Rengas	24.087,00	28.684,50	4.597,50
Yhteensä	31.662,50	32.916,50	1.254,00

Varainhankinta ja varojen käyttö

Kuluneen tilikauden talous oli vakaa. Organisaatiomuutoksesta johtuen (yksi toimistohenkilö vähemmän verrattuna edellisiin vuosiin) kustannuksia saatiin supistettua budjetoidun mukaisesti ja lisäksi koronapandemiasta johtuva toiminnan osittainen siirtyminen verkkoon toi huomattavia kustannussäästöjä mm. matka- ja majoituskuluissa. Tilikauden 2020 tulos € 48.918,01 siirrettiin varauksiin ja vapaaseen omaan pääomaan.

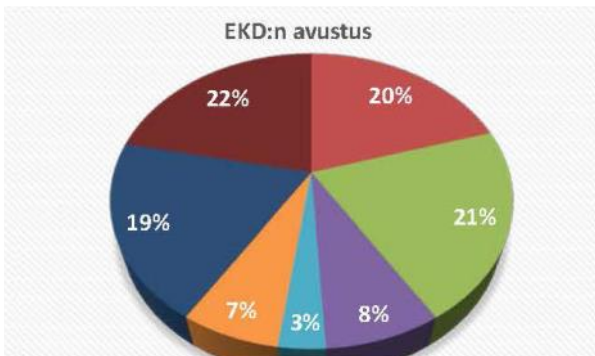
Koronapandemian vaikutukset näkyivät selkeästi lähetystyölle ja kansainväliselle diakonialle suunnattujen lahjoitusten määrässä. Koska monia jumalanpalveluksia ei voitu toteuttaa, ei näin ollen myöskään pystytty keräämään kolehteja tukikohteisiimme. Tästä huolimatta lahjoitustyölle asetettu tavoite 2 € / jäsen saavutettiin. Seurakuntien talouteen pandemia vaikutti kielteisesti etenkin siitä syystä, että suurin tulonlähde, joulumyyjäiset, jouduttiin lähes kokonaan peruuttamaan eikä korvaavalla etämyynnillä ylletty läheskään asetettuihin tavoitteisiin. Oman varainhankinnan pois jäämisen vaikutukset tulevat kipeästi vastaan vuonna 2021. Renkaalle osoitetuista avokätisistä lahjoituksista käy ilmi, kuinka oman lehden tärkeys korostui jäsenillemme ja muille lukijoille näinä poikkeuksellisina aikoina. Tilinpäätöksen kohdan "Information" positiivisesta tuloksesta € 9.711,02 tehtiin varaus Renkaalle turvataksemme omalta osaltamme lehden tulevaisuutta.

Toimintamme päärahoittajat ovat edelleenkin Saksan evankelinen kirkko (EKD) ja Suomen evankelisluterilainen kirkko. Heiltä saamat avustukset pysyivät vuonna 2020 samansuuruisina kuin edellisenäkin vuonna (EKD € 163.000 ja Suomen ev.-lut. kirkko € 101.000). Lisäksi EKD korvasi maakirkoille suomalaispappien työnantajakuluja.

**Lahjoitusten kokonaissumma
vuonna 2020:
€ 48.067,84.**

**Edelleen välitetty lähetystyön ja
kansainvälisen diakonian kohteisiin:
€ 15.151,34.**

**Lahjoituksia omaan toimintaan:
€ 32.916,50.**

Yhdistystoiminta (20%)
Pappien toiminta (21%)
Nuoriso- ja rippikoulutyö (8%)
Projektit ja seminaarit (3%)
Tiedotus (7%)
Seurakuntatyö (19%)
Kirkollinen työ (22%)

EKD:lta saatu tuki 163.000 €

Yhdistystoiminta	33.000 €
Pappien toiminta	34.103 €
Nuoriso- ja rippikoulutyö	12.838 €
Projektit ja seminaarit	5.138 €
Tiedotus	10.928 €
Seurakuntatyö	31.692 €
Kirkollinen työ	35.301 €

Toimintaraha (23%)
Palkkausavustus (54%)
Tiedotus (4%)
Pappien yhdyshenkilö (1%)
Suomi-Keskus (18%)

Suomen kirkolta saatu tuki 101.000 €

Toimintaraha	23.500 €
Palkkausavustus	55.000 €
Tiedotus	4.000 €
Pappien yhdyshenkilö	500 €
Suomi-Keskus	18.000 €

Seurakuntien omassa käytössä olevien toimintatilojen vuokratuluihin saimme avustuksia € 58.700. Koska vuokratulujen kokonaissumma oli € 83.851,20 jäi seurakuntien omavastuuosuudeksi runsaat € 25.000. Suomi-Seura tuki Rengas-lehteä 500 euron mediatuella. Toimintavuonna yksityishenkilöltä saadun perinnön osalta (€ 10.254,93) tehtiin varaus diakoniatyölle ja ystäväpalvelutoiminnalle.

Suomen ev.-lut. kirkolta saatu ns. korona-avustus (25.000 €) kirjattiin vapaaseen omaan pääomaan. Tällä avustuksella on tarkoitus tukea seurakuntien toimintaa tulevana vuonna, koska seurakuntien oma varainhankin-

ta kertomusvuonna jäi minimiin tai menetettiin kokonaan. Kirjanpito pidettiin ja tilinpäätös tehtiin yhdistyksen toimistossa Hannoverissa. Johtokunnan nimittämänä kasanhoitajana toimi 31.3. asti toiminnanjohtaja ja 1.4. lähtien hallinto- ja talousvastaava. Tilintarkastuksen toimittivat etäyhteyksien kautta 13.-14.2.2021 vuosikokouksen valitsevat tilintarkastajat Sari Naumann ja Teija Wilms.

Tarkemmat tiedot yhdistyksen taloudesta löytyvät tilinpäätöksestä ja taseesta 2020.

Johtokunta ja työntekijät

JOHTOKUNTA

Puheenjohtaja	Katriina Wegener (Frankfurt)
Varapuheenjohtaja	Essimari Kairisto (Düsseldorf, -26.9), Reina Waissi (Lyypekki, 26.9.-)
Jäsenet	Liisa Heinze (Karlsruhe), Leena Nikula (München, -26.9.), Jaana Hilgenfeld (Dresden/Leipzig, 26.9.-), Henna Thimiopoulos (München) Stella Weißenburg (Berliini)
Varajäsenet	Milja v. Fragstein (Lyypekki), Jari Stachon (Köln, -26.9), Petronella Willberg (Frankfurt, 26.9.-)

TILINTARKASTAJAT

Minna Schotten (-26.9.),
Sari Naumann (26.9.-),
Teija Wilms

Katri Oldendorff

Anna-Maari Tölle

PAPIT

Pohjoinen alue, Lähetys ja kv. diakonia	Katri Oldendorff
Lännen alue, Rippikoulu ja nuorisotyö	Anna-Maari Tölle
Lounaan alue, Pappien koordinaattori, viestintä	Hanna Savukoski
Etelä-Saksan alue	Matti Nikkanen
Itä- ja Keski-Saksan alue Rippikoulu ja nuorisotyö	Päivi Lukkari

Hanna Savukoski

SKTK:n TYÖNTEKIJÄT

Toiminnanjohtaja	Mauri Lunnamo (-31.3.)
Hallinto- ja talousvastaava	Anne Koskimaa
Viestintäkoordinaattori	Ritva Prinz

Seurakunta-apulaiset

Berliini	Hans Lydman
Frankfurt am Main	Eija Kärkäs
Köln	Zoran Uroic

Matti Nikkanen

Päivi Lukkari

Seurakuntien luottamushenkilöt ja kanttorit

BERLIINI — BERLIN

Puheenjohtaja	Hanna Harjunpää
Varapuheenjohtaja	Virpi Roikola
Jäsenet	Marja Kähling, Benjamin Schlieper, Satu Poikonen
Varajäsenet	Eija Kaarakainen-Nacke
Rengas, Internet	Satu Poikonen
Kirkkomusiikki	Vilja Riutamaa, Jarkko Riihimäki, Johannes Stolte, Sami Väänänen
Ystäväpalvelu	Varpu Seper
Lähetys- ja kv. diakonia	Satu Poikonen
Kassanhoitaja	Marja Kähling
Tilintarkastajat	Orvokki Mette, Oili Much

BIELEFELD

Puheenjohtaja	Anna-Liisa Diestelhorst
Varapuheenjohtaja	Raija Stuke
Jäsenet	Riitta Röthemeyer, Tuija Johansson, Maria Baier, Soile Vainio-Tölle
Varajäsenet	Leena Hanisch, Tarja Welschlau
Rengas, Internet	Johanna Schwartz
Kirkkomusiikki	Leena Hanisch
Lähetys- ja kv. diakonia	Maria Baier
Kassanhoitaja	Raija Stuke
Tilintarkastajat	Johanna Schwartz, Christoph Diestelhorst

BREMEN

Puheenjohtaja	Dr. Kaija Früchtenicht
Varapuheenjohtaja	Feetu Nyrhinen
Jäsenet	Kirsti Lieske, Tuula Schumann, Marjatta Steding
Varajäsenet	Pirjo Virtanen-Jaiteh, Nadja Steding
Rengas, Internet	Hannele Järvinen (-29.2.), Feetu Nyrhinen (1.3.-)
Kirkkomusiikki	Ulla Kostia-Mielke
Ystäväpalvelu	Kirsti Lieske
Lähetys- ja kv. diakonia	Dr. Kaija Früchtenicht
Kassanhoitaja	Tiina Boese
Tilintarkastajat	Anneli Toikka-Steudle, Raisa Puurunen

DRESDEN

Puheenjohtaja	Annaliisa Kühn
Varapuheenjohtaja	Elina Lange
Jäsenet	Miia Kajander, Satu Kujawski
Varajäsenet	Johanna Barta, Jaana Hilgenfeld
Rengas, Internet	Johanna Barta
Lähetys- ja kv. diakonia	Annaliisa Kühn
Kassanhoitaja	Miia Kajander
Tilintarkastajat	Henna Riemenschneider, Toni Laaksonen

DÜSSELDORF

Puheenjohtaja	Essimari Kairisto
Varapuheenjohtaja	Anneli Born
Jäsenet	Tuula Ahonen-Giersch, Ulla Begemann, Katriina Forsman, Nina Vieth
Varajäsenet	Leena Wilms, Veikko Aho
Rengas, Internet	Anneli Born
Kirkkomusiikki	Kaija Nuoranne
Ystäväpalvelu	Katriina Forsman, Nina Vieth
Lähetys- ja kv. diakonia	Katriina Forsman
Kassanhoitaja	Ulla Begemann
Tilintarkastajat	Leena Kuparinen, Teija Wilms

FRANKFURT

Puheenjohtaja	Katriina Wegener (-6.9.), Dr.-Ing. Markus Miettinen (6.9.-)
Varapuheenjohtaja	Petronella Willberg
Jäsenet	Iris Dagbagli, Riika Honkaharju, Christian Illner, Päivi Kantti, Alisa Pulkkinen (6.9.-), Axel Stöver
Varajäsenet	Riitta Hartikainen-Weder, Alisa Pulkkinen (-6.9.), Vellamo Vehkakoski (6.9.-)
Rengas, Internet	Dr.-Ing. Markus Miettinen (-6.9.), Axel Stöver (6.9.-)
Kirkkomusiikki	Helena Harju, Sabine Laakso, Hanna Purho, Anna-Maija Zein
Ystäväpalvelu	Irja Six
Lähetys- ja kv. diakonia	Elina Oldenbourg
Kassanhoitaja	Päivi Kantti
Tilintarkastajat	Kalervo Laakso, Kari Eskelinen

HANNOVER

Puheenjohtaja	Pirjo Riedl
Varapuheenjohtaja	Riitta Seehausen
Jäsenet	Riitta Johansson, Kaija Westendorf, Tuula Kurki, Pia Kirk, Hanna Hosio
Rengas, Internet	Kaija Westendorf
Kirkkomusiikki	Pia Kirk
Ystäväpalvelu	Riitta Seehausen, Pirjo Riedl, Eeva Vehrenkamp (-11/2020)
Lähetys- ja kv. diakonia	Pirjo Riedl, Tuula Kurki
Kassanhoitaja	Riitta Johansson
Tilintarkastajat	Pirjo-Liisa Seelaff, Päivi Suomalainen

KARLSRUHE

Puheenjohtaja	Liisa Heinze
Varapuheenjohtaja	Pirjo Polletin
Jäsenet	Eila Greschner, Ritva Rudisch
Varajäsenet	Arja Agamah-Ahola, Werner Polletin
Rengas, Internet	Liisa Heinze
Kirkkomusiikki	Sofia Kallio, Anu Rautakoski, Anu Nalbach
Kassanhoitaja	Pirjo Polletin
Tilintarkastajat	Anne Wendelgaß, Hilikka Vogel

KIEL

Puheenjohtaja	Pirjo Menges
Varapuheenjohtaja	Maria Wilskman
Jäsenet	Raili Stuhr, Tuire Spielvogel, Leena Paschen
Varajäsenet	Ingrid Goertz (-9.2.), Päivä Alker (9.2.-)
Rengas, Internet	Maria Wilskman
Kirkkomusiikki	Urkuri: Dr. Hans Christoph Menges
Ystäväpalvelu	Pirjo Menges
Lähetys- ja kv. diakonia	Raili Stuhr
Kassanhoitaja	Raili Stuhr
Tilintarkastajat	Riikka Eriksson-Schulz, Torsten Schulz

KÖLN

Puheenjohtaja	Tiina Lehto-Steenblock
Varapuheenjohtaja	Iina Fischer (-15.4.), Riitta Sengebusch (15.4.-)
Jäsenet	Tia Grounsell, Jukka Jokela, Pirjo Ostendorf, Zoran Uroic, Eija Eßer (8.3.-), Kaisa Nauska (8.3.-31.8.)
Varajäsenet	Iina Fischer (8.3.-), Dr. Annika Ostendorf (8.3.-)
Rengas, Internet	Tiina Lehto-Steenblock (-21.1.&31.8.-), Kaisa Nauska (21.1.-31.8.)
Kirkkomusiikki	Sari Karjalainen, Antti Koivisto
Ystäväpalvelu	Ritva Pförtner, Jari Stachon, Johanna Ihme (-30.4.), Anna Goost (15.2.-), Siiri d'Arrigo (15.2.-), Klaus Wiertz (15.2.-)
Lähetys- ja kv. diakonia	Tiina Lehto-Steenblock (-15.4.), Jukka Jokela (15.4.-)
Kassanhoitaja	Riitta Sengebusch
Tilintarkastajat	Jürgen Dietrich, Dr. Wilhelm Slawyk (sijainen Albrecht Windler)

LYYPEKKI — LÜBECK

Puheenjohtaja	Reetta Niemi
Varapuheenjohtaja	Milja von Fragstein
Jäsenet	Janika Konttinen, Anu Korpi
Varajäsenet	Heinz Peter Koop, Kirsti Ide
Rengas, Internet	Reetta Niemi
Kirkkomusiikki	Timo Schmidt
Ystäväpalvelu	Kirsti Ide
Lähetys- ja kv. diakonia	Milja von Fragstein
Kassanhoitaja	Anu Korpi
Tilintarkastajat	Sirkka Houriez, Ella Kynkäänniemi-Hejke

MÜNCHEN

Puheenjohtaja	Leena Nikula
Varapuheenjohtaja	Katri Wessel
Jäsenet	Leena Niemi, Nella Ristiluoma, Henna Thimiopoulos, Maria Vuori
Varajäsenet	Merja Niemi, Anna-Mari Nikkilä
Rengas, Internet	Henna Thimiopoulos
Kirkkomusiikki	Walter Heimerl
Ystäväpalvelu	Maria Vuori
Lähetys- ja kv. diakonia	Nella Ristiluoma
Kassanhoitaja	Leena Niemi
Tilintarkastajat	Petri Mikkonen, Eva Otremba

MÜNSTER

Puheenjohtaja	Paula Dierig
Varapuheenjohtaja	Ulla Luhtanen
Jäsenet	Ingrid Ranft, Heidi Yppärilä-Wolters, Mirja Schoon, Tuula Herrmann
Varajäsenet	Riitta Rekola, Merja Lipka
Rengas, Internet	Ulla Luhtanen
Kirkkomusiikki	Liisa Hoffmann
Ystäväpalvelu	Tuula Herrmann, Mirja Schoon
Lähetys- ja kv. diakonia	Heidi Yppärilä-Wolters
Kassanhoitaja	Ingrid Ranft
Tilintarkastajat	Elizabeth Fry, Annmari Christersson-Wiegers

NÜRNBERG

Puheenjohtaja	Tea Jouhki
Varapuheenjohtaja	Eija Kassner
Jäsenet	Marjukka Cassaro, Riitta Harres, Eija Carlsson
Rengas, Internet	Eija Kassner
Ystäväpalvelu	Eija Carlsson
Kassanhoitaja	Marjukka Cassaro
Tilintarkastajat	Walter Aust, Horst Neuhoff

RHEIN-NECKAR

Puheenjohtaja	Dr. Martin Völkert
Varapuheenjohtaja	Jenni Kempcke
Jäsenet	Marjo Länsitalo
Varajäsenet	Natalie Arndt, Dr. Jade Kirscht
Rengas, Internet	Jenni Kempcke
Kirkkomusiikki	Dr. Martin Völkert, Fred Wallbrecht
Kassanhoitaja	Marjo Länsitalo
Tilintarkastajat	Dr. Matthias Horn, Hartmut Mayer

RUHRIN ALUE

Puheenjohtaja	Helena Kehrmann
Varapuheenjohtaja	Maija Kuhn
Jäsenet	Anja Maßel, Ritva Käpernick, Marjatta Szurawitzki, Irma Koßmann
Varajäsenet	Anja Exner
Rengas, Internet	Terhi Varkila
Kassanhoitaja	Ritva Käpernick
Tilintarkastajat	Albrecht Winkler, Arja Geesmann

STUTTGART

Puheenjohtaja	Miina Zander
Varapuheenjohtaja	Anu zu Dohna
Jäsenet	Katja Götz, Juulia Ruha, Heidi Sahlhofen-Häyry, Sari Laukkanen-Wolfer
Varajäsenet	Katarina Bürger
Rengas, Internet	Juulia Ruha
Kirkkomusiikki	Gabriele Bäuerle
Ystäväpalvelu	Ritva Spindler
Kassanhoitaja	Katja Götz
Tilintarkastajat	Arja Ellsäßer, Manfred Maaß

Finnische Staatsangehörige nach Bundesländern am 31.12.2019 *)

	Fläche	Finnische Staatsbürger (Anzahl)		
	km ²	insgesamt	männlich	weiblich
Deutschland	357.030	15.300	5.300	10.000
Baden-Württemberg	35.752	1.800	655	1.145
Bayern	70.549	2.575	965	1.610
Berlin	892	2.645	990	1.655
Brandenburg	29.477	130	55	75
Bremen	404	190	65	125
Hamburg	755	830	240	590
Hessen	21.115	1.655	560	1.095
Mecklenburg-Vorpommern	23.174	120	45	75
Niedersachsen	47.618	1.040	290	750
Nordrhein-Westfalen	34.084	2.380	780	1.600
Rheinland-Pfalz	19.847	495	170	325
Saarland	2.569	85	35	50
Sachsen	18.414	230	110	120
Sachsen-Anhalt	20.445	80	40	40
Schleswig-Holstein	15.763	980	270	710
Thüringen	16.172	65	30	35

*) Ergebnisse des Ausländerzentralregisters.

© Statistisches Bundesamt, Wiesbaden 2021 (Vervielfältigung und Verbreitung, auch auszugsweise, mit Quellenangabe gestattet).

Finnen in Deutschland (31.12.) / Entwicklung

Jahr	insgesamt	männlich	weiblich
2019	15.300	5.300	10.000
2018	15.655	5.420	10.235
2017	17.465	6.215	11.250
2016	15.050	5.040	10.010
2015	14.580	4.792	9.788
2014	14.019	4.510	9.509

Suomalaisen kirkollisen työn keskus
Herrenhäuser Str. 12, 30419 Hannover
0511-2796600, info@zfka.de, www.rengas.de
[@suomalaisetseurakunnatsaksassa](https://www.instagram.com/suomalaisetseurakunnatsaksassa)

rengaszfka